

TIKKURILA

TILINPÄÄTÖSTIEDOTE
2018

Tikkurila Oyj
Tilinpäätöstiedote
 12.2.2019 klo 9.00 (CET+1)

Tikkurilan tilinpäätöstiedote tammi-joulukuulta 2018

- **Kannattavuus ja rahavirta paranivat, kiinteiden kustannusten 30 milj. euron säästöt lievensivät raaka-aineiden hinnannousun ja valuuttakurssierojen vaikutusta**

Vuosi 2018 lyhyesti

- Liikevaihto oli 561,5 miljoonaa euroa (2017: 582,4), laskua 3,6 prosenttia. Liikevaihto kasvoi 3,1 prosenttia ilman valuuttakurssien ja yritysmyyntien vaikutusta.
- Oikaistu liikevoitto oli 38,8 (28,8) miljoonaa euroa eli 6,9 (4,9) prosenttia liikevaihdosta.
- Liikevoitto (EBIT) oli 26,5 (19,3) miljoonaa euroa eli 4,7 (3,3) prosenttia liikevaihdosta.
- Osakekohtainen tulos oli 0,33 (0,24) euroa.
- Rahavirta investointien jälkeen oli 36,3 milj. euroa (4,4).

Loka-joulukuu 2018 lyhyesti

- Liikevaihto oli 105,5 miljoonaa euroa (10-12/2017: 102,2), kasvua 3,2 prosenttia. Liikevaihto kasvoi 9,3 prosenttia ilman valuuttakurssien ja yritysmyyntien vaikutusta.
- Oikaistu liiketulos oli -5,5 (-18,3) miljoonaa euroa eli -5,2 (-17,9) prosenttia liikevaihdosta. Tikkurila kirjasi neljännellä neljänneksellä yhteensä 4,75 milj. euron vakuutuskorvauksen.
- Liiketulos (EBIT) oli -8,6 (-26,5) miljoonaa euroa eli -8,2 (-25,9) prosenttia liikevaihdosta.
- Osakekohtainen tulos oli -0,19 (-0,53) euroa.

Hallituksen osinkoehdotus

- Hallitus esittää, että osinkoa jaetaan 0,33 (0,80) euroa osakkeelta, mikä vastaa 100 (331) prosenttia yhtiön vuoden 2018 osakekohtaisesta tuloksesta. Osinko ehdotetaan maksettavaksi kahtena samansuuruisena eränä.

Ohjeistus vuodelle 2019

- Tikkurilan liikevaihdon arvioidaan säilyvän edellisvuoden tasolla ja oikaistu liikevoitto paranee.

Avainluvut (Milj. euroa)	10-12/2018	10-12/2017	Muutos- %	1-12/2018	1-12/2017	Muutos- %
Tuloslaskelma						
Liikevaihto	105,5	102,2	3,2 %	561,5	582,4	-3,6 %
Oikaistu liikevoitto	-5,5	-18,3	69,9 %	38,8	28,8	34,9 %
Oikaistu liikevoitto-%	-5,2 %	-17,9 %		6,9 %	4,9 %	
Liikevoitto (EBIT)	-8,6	-26,5	67,5 %	26,5	19,3	37,4 %
Liikevoitto-% (EBIT-%)	-8,2 %	-25,9 %		4,7 %	3,3 %	
Tulos ennen veroja	-9,9	-27,2	63,5 %	21,0	16,6	26,6 %
Katsauskauden tulos	-8,4	-23,4	64,2 %	14,6	10,7	36,9 %
Muita keskeisiä tunnuslukuja						
Tulos per osake, euroa	-0,19	-0,53	64,2 %	0,33	0,24	36,9 %
Sidotun pääoman tuotto (ROCE), %, rullaava	9,3 %	6,3 %		9,3 %	6,3 %	
Rahavirta investointien jälkeen	26,2	11,0	137,2 %	36,3	4,4	720,2 %
Korollinen nettovelka kauden lopussa				85,5	90,1	-5,1 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), %				57,0 %	50,2 %	
Omavaraisuusaste, %				37,6 %	42,0 %	
Henkilöstö kauden lopussa				2 717	3 037	-10,5 %

Toimitusjohtaja Elisa Markula:

"Tikkurilan liikevaihto kasvoi 3,1 prosenttia vuonna 2018 ilman valuuttakurssien ja yritysmyyntien vaikutusta. Vuoden viimeinen neljännes oli vahva (9,3 prosentin kasvu ilman valuuttakurssien ja yritysmyyntien vaikutusta). Euromääräinen liikevaihto laski kuitenkin 3,6 prosenttia epäsuotuisien valuuttakurssimuutosten (yhteensä -27,5 milj. euroa) ja yritysmyyntien vaikutuksesta (-11,8 milj. euroa) vuonna 2018. Myyntivolyymit kasvoivat kaikilla päämarkkinoilla, erityisesti Puolassa. Myyntivolyymit laskivat Venäjällä hieman, mutta liikevaihto ruplissa kuitenkin kasvoi myynnin painopisteen siirryttyä enemmän premium-tuotteisiin.

Kiinteissä kustannuksissa saavutetut 30 miljoonan euron säästöt paransivat kannattavuutta, joka oli edellisvuotta parempi, vaikkakaan ei vielä tyydyttävällä tasolla. Myyntihintojen korotukset eivät riittäneet kattamaan raaka-aineinflaation vaikutuksia.

Kannattavuuden parantamiseksi Tikkurila jatkoi sisäistä tehostamisohjelmaa. Pieniä tuotantoyksiköitä suljettiin, henkilöstöä vähennettiin sekä tuoteportfoliota yhtenäistettiin. Käynnistimme myös hankinnan tehokkuutta parantavan projektin. Toimenpiteet ovat välttämättömiä kustannuskilpailukyvyn vahvistamiseksi. Täysimääräisesti tehdyt kiinteiden kustannusten säästöt näkyvät vuoden 2019 aikana.

Tänä vuonna jatkamme keskittymistä sisäisen tehokkuuden parantamiseen ja jatkamme kustannuskuria samalla edistäen kannattavaa kasvua. Vision, 'Surfaces that make a difference' (Pintoja, joilla on merkitystä) mukaisesti Tikkurila tarjoaa asiakkaille ylivertaisia asiakaskokemuksia ja ympäristö- ja käyttäjäystävällisiä ratkaisuja. Tikkurila tuo uusia, digitaalisia palveluita kasvavalle maalialan ammattilaiskohderyhmälle ja kasvaa valikoiduissa teollisuussegmenteissä. Uudistetusta kasvustrategiasta kerromme lisää lähitulevaisuudessa."

Tiedotustilaisuus ja webcast-lähetys

Tiedotustilaisuus Tikkurilan vuoden 2018 tilinpäätöstiedotteesta järjestetään tiedotusvälineille ja analyytikoille Tapahtumatalo Bankin kabinettitilassa 24-25 (Unioninkatu 20, Helsinki) **tiistaina 12.2.2019 klo 12.00**. Tilaisuus on suomenkielinen. Tiedotustilaisuuteen osallistujille on tarjolla lounas samoissa tiloissa alkaen klo 11.30. Tilinpäätöstä esittelee toimitusjohtaja **Elisa Markula**.

Englanninkielinen webcast-lähetys järjestetään 12.2.2019 klo 15.00, ja se on seurattavissa internetin kautta osoitteessa www.tikkurilagroup.fi. Webcast-lähetyksen yhteydessä järjestetään puhelinkonferenssi, jonka tiedot on esitetty alla:

+358 9 7479 0361 (soittajat, Suomi)

+44 330 336 9105 (soittajat, UK)

+1 323 794 2551 (soittajat, USA)

Osallistujatunnus: 9710721

Webcast-lähetyksen talliointi on saatavilla osoitteessa www.tikkurilagroup.com/fi/sijoittajat myöhemmin samana päivänä.

Tilinpäätöstiedote ja esitysmateriaali ovat saatavilla ennen tiedotustilaisuuden alkua osoitteessa www.tikkurilagroup.com/fi/sijoittajat

Tikkurila Oyj

Elisa Markula, toimitusjohtaja

Lisätietoja:

Elisa Markula, toimitusjohtaja
matkapuh. 050 596 0978, elisa.markula@tikkurila.com

Jukka Havia, CFO
matkapuh. 050 355 3757, jukka.havia@tikkurila.com

Sijoittajayhteydet:
ir.tikkurila@tikkurila.com

Osa kestäväää pohjoista

Tikkurila on johtava pohjoismainen maalialan yritys. Kehitämme vuosikymmenten kokemuksella korkealuokkaisia tuotteita ja palveluita, jotka tarjoavat asiakkaillemme ajan ja sään kestäväää laatua. Noin kymmenessä maassa toimivat 2 700 työntekijäämme haluavat luoda kestäväää tulevaisuutta merkityksellisten pintojen avulla. Liikevaihtomme oli 562 miljoonaa euroa vuonna 2018. Yhtiö on listattu Nasdaq Helsingissä. Pohjoismaista laatua alusta loppuun vuodesta 1862.

www.tikkurilagroup.fi

Tikkurila Oyj:n tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2018

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 -standardin ja muun voimassa olevan sääntelyn mukaisesti, ja siinä esitettävät tiedot ovat tilintarkastamattomia paitsi koko tilikauden 2017 ja 2018 tiedot. Tilinpäätöstiedotteessa esitetyt luvut ovat itsenäisesti pyöristettyjä lukuja.

Valuuttakurssimuutoksilla tarkoitetaan tässä katsauksessa valuuttakurssien translaatiovaikutusta.

Kaikki tässä katsauksessa esitetyt yritystä tai sen liiketoimintaa koskevat lausumat perustuvat johdon näkemyksiin ja yleistä makrotaloudellista tai toimialan tilannetta käsittelevät kohdat kolmansien osapuolten informaatioon.

Mikäli tilinpäätöstiedotteen kieliversioiden välillä on eroavaisuuksia, suomenkielinen versio on ratkaiseva.

Vuoden 2014 alusta Tikkurilan liiketoiminta on organisoitu kahteen raportoitavaan segmenttiin, joista Tikkurila käyttää nimitystä strateginen liiketoimintayksikkö (SBU). Tikkurilan raportoivat liiketoimintayksiköt ovat SBU West ja SBU East. SBU Westin toiminta-alueeseen kuuluvat Ruotsi, Tanska, Norja, Suomi, Puola, Saksa, Viro, Latvia ja Liettua. SBU Eastin toiminta-alueeseen kuuluvat Venäjä, Keski-Aasian maat ja Kiina. Lisäksi SBU East on vastuussa viennistä yli 20 maahan.

Markkinakatsaus

Tikkurilan toiminta-alueen keskeisillä markkinoilla talouskasvu vaihteli 2-5 prosentin välillä vuonna 2018. Vahvinta kasvu oli Puolassa. Venäjällä kasvu oli suhteellisen matalalla tasolla.

Ruotsin talouskasvu hidastui. Kuluttajaluottamus oli laskussa lähes koko vuoden. Merkittävimmät epävarmuustekijät liittyivät asuntomarkkinoihin ja yksityisen kulutuksen heikkenemiseen. Ruotsin maalimarkkinan arvioidaan kuitenkin kasvaneen hienoisesti ja ammattimaalareiden osuus kysynnästä jatkoi kasvuaan.

Venäjällä markkinatilanne oli varsin haastava. Sekä bruttokansantuotteen kasvu että kuluttajaluottamus kääntyivät laskuun. Rakentamisen kasvun hiipumisesta huolimatta maalimarkkina jatkoi kuitenkin hienoista kasvua. Kilpailutilanne jatkui kireänä ja hintakampanjointi oli aktiivista.

Suomen talous jatkoi lievää kasvua ja rakentaminen pysyi toissavuoden tapaan vilkkaana. Siitä huolimatta kuluttajaluottamus kääntyi vuoden aikana laskuun. Maalimarkkina oli lievässä kasvussa ja ammattimaalareiden osuus jatkoi kasvuaan vahvan uudisrakennusmarkkinan johdosta.

Puolan talouden kasvu pysyi vahvana. Rakentamisen kasvu jatkui, palkat nousivat ja työttömyys laski. Kuluttajaluottamus jatkui vahvana, vaikka kääntyikin loppuvuodesta lievään laskuun. Maalimarkkina kasvoi arvoltaan melko hyvin. Maalimarkkinalla oli nähtävissä kysynnän siirtymistä premium-tuotteisiin ja hintakilpailu oli intensiivistä.

Tikkurila arvioi, että sen markkinaosuuksissa päämarkkinoilla ei ollut merkittäviä muutoksia.

Tikkurilalle keskeisistä valuutoista Venäjän rupla ja Ruotsin kruunu heikentyivät vuoden aikana selvästi. Puolan zlotyn kurssi oli melko vakaa.

Raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien hinnat jatkoivat nousuaan. Erityisesti titaanidioksidin ja sidosaaineiden hinnat jatkoivat nousuaan, kääntyen kuitenkin vuoden lopulla hienoiseen laskuun. Öljyn hinta vaihteli vuoden aikana, mutta vuositasolla muutos oli suhteellisen pientä.

Taloudellinen kehitys loka-joulukuussa 2018

Alla on esitetty loka-joulukuun segmenttikohtainen liikevaihto ja oikaistu liikevaihto.

Loka-joulukuu (Milj. euroa)

	Liikevaihto		Oikaistu liikevaihto	
	10-12/2018	10-12/2017	10-12/2018	10-12/2017
SBU West	67,9	61,3	-3,2	-18,4
SBU East	37,6	40,9	0,0	1,1
Konserni yhteinen ja eliminoinnit	-	0,0	-2,3	-1,0
Konserni yhteensä	105,5	102,2	-5,5	-18,3

Tikkurila-konsernin euromääräinen **liikevaihto** kasvoi 3,2 %, ja 9,3 % ilman valuuttakurssien ja yritysmyyntien vaikutusta. Venäjän ruplan ja Ruotsin kruunun valuuttakurssimuutosten liikevaihtovaikutus oli -4 %, pienempien myyntivolyymien -1 %. Lisäksi myyntihintojen korotusten ja myyntimixin kehityksen yhteisvaikutus +10 %. Balkanin alueen liiketoiminnasta luopumisen liikevaihtovaikutus oli -2 %.

Oikaistu liikevaihto oli -5,5 (-18,3) miljoonaa euroa, mikä vastaa -5,2 (-17,9) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuutta paransi vertailuvuotta matalampi kiinteiden kustannusten taso, mikä johtui ennen kaikkea

pienemmistä toiminnanohjausjärjestelmän aiheuttamista lisäkustannuksista ja korvauksista, valuuttakurssimuutoksista ja tiukasta yleisestä kustannuskurista. Tikkurila sai yhteensä 4,75 miljoonaa euron vakuutuskorvauksen viimeisellä vuosineljänneksellä. Korvaus sisältyy oikaistuun liikevoittoon.

Liikevoitto (EBIT) oli -8,6 (-26,5) miljoonaa euroa, mikä vastaa -8,2 (-25,9) prosenttia liikevaihdosta.

Loka-joulukuun 2018 nettorahoituskulut olivat 1,3 (0,7) miljoonaa euroa. Tulos ennen veroja oli -9,9 (-27,2) miljoonaa euroa. Verot olivat yhteensä 1,5 (3,8) miljoonaa euroa, mikä vastaa 15,4 (13,9) prosentin efektiivistä veroastetta. Katsauskauden osakekohtainen tulos oli -0,19 (-0,53) euroa.

Taloudellinen kehitys vuonna 2018

Alla on esitetty tammi-joulukuun segmenttikohtainen liikevaihto ja -tulos.

Tammi-joulukuu (Milj. euroa)	Liikevaihto		Oikaistu liiketulos	
	1-12/2018	1-12/2017	1-12/2018	1-12/2017
SBU West	381,2	379,8	34,5	18,1
SBU East	180,3	202,6	9,9	15,2
Konserni yhteinen ja eliminoinnit	0,0	0,0	-5,6	-4,5
Konserni yhteensä	561,5	582,4	38,8	28,8

Konsernin euromääräinen **liikevaihto** laski -3,6 %, ja kasvoi 3,1 % ilman valuuttakurssien ja yritysmyyntien vaikutusta. Epäsuotuisten valuuttakurssimuutosten liikevaihtovaikutus oli -5 %, korkeampien myyntivolyyymien +1 % ja Balkanin alueen liiketoiminnasta luopumisen -2 %. Hinnankorotusten ja myyntimixin vaikutus oli +2 %.

Oikaistu liikevoitto oli 38,8 (28,8) miljoonaa euroa, mikä vastaa 6,9 (4,9) prosenttia liikevaihdosta. Kiinteiden kustannusten taso oli selvästi vuotta 2017 alhaisempi, mutta korkeammat raaka-ainekustannukset heikensivät katteita ja kannattavuutta. Tikkurila sai yhteensä 6 miljoonan euron vakuutuskorvauksen, joka on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin. Korvaus koski Venatorin Porin titaanidioksiditehtaan tulipalaa. Vakuutuskorvauksesta 0,5 miljoonaa euroa on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin vuoden 2018 toisella vuosineljänneksellä, 0,75 miljoonaa euroa kolmannella vuosineljänneksellä ja 4,75 miljoonaa euroa viimeisellä vuosineljänneksellä. Korvaus sisältyy oikaistuun liikevoittoon. Venatorin Porin tehdas oli tärkeä raaka-ainetoimittaja Tikkurilalle, ja tulipalosta aiheutui yhtiölle merkittäviä vahinkoja ja kustannuksia.

Liikevoitto (EBIT) oli 26,5 (19,3) miljoonaa euroa, mikä vastaa 4,7 (3,3) prosenttia liikevaihdosta. Katsauskauden vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyivät ennen kaikkea Saksan liiketoimintojen lopettamiseen ensimmäisellä neljänneksellä ja Tanskan tuotantolaitoksen sulkemispäätökseen neljännellä vuosineljänneksellä sekä henkilövähennyksiin.

Tammi-joulukuun 2018 nettorahoituskulut olivat 5,8 (2,9) miljoonaa euroa. Tulos ennen veroja oli 21,0 (16,6) miljoonaa euroa. Verot olivat yhteensä 6,5 (6,0) miljoonaa euroa, mikä vastaa 30,7 (35,9) prosentin efektiivistä veroastetta. Tilikauden osakekohtainen tulos oli 0,33 (0,24) euroa.

Taloudellinen kehitys liiketoimintayksiköittäin

SBU West

(Milj. euroa)	10–12/2018	10–12/2017	Muutos- %	1–12/2018	1–12/2017	Muutos- %
Liikevaihto	67,9	61,3	10,7 %	381,2	379,8	0,4 %
Oikaistu liikevoitto	-3,2	-18,4	82,5 %	34,5	18,1	91,1 %
Oikaistu liikevoitto-%	-4,7 %	-30,0 %		9,1 %	4,8 %	
Liikevoitto (EBIT)	-6,3	-19,8	68,2 %	22,7	16,2	40,1 %
Liikevoitto-% (EBIT-%)	-9,3 %	-32,3 %		6,0 %	4,3 %	
Investoinnit ilman yritysostoja	1,6	4,3	-62,2 %	5,9	11,0	-45,9 %

Taloudellinen kehitys loka-joulukuussa 2018

SBU Westin euromääräinen liikevaihto nousi 10,7 % vertailukaudesta, ja kasvu oli 13,2 % ilman valuuttakurssien vaikutusta. Eri tekijöiden vaikutukset neljänneksen liikevaihtoon:

- Korkeammat myyntivolyymit +3 %. Myyntivolyymit kehittyivät hyvin Puolassa ja Suomessa.
- Epäsuotuisat valuuttakurssimuutokset -2 %
- Myyntihintojen korotusten ja myyntimixin kehityksen yhteisvaikutus +10 %.

Keskeisten maiden neljännän neljänneksen liikevaihdot:

- Ruotsi 23,3 (18,8) miljoonaa euroa, Suomi 14,0 (11,9) miljoonaa euroa, Puola 14,9 (15,1) miljoonaa euroa

Korkeamman liikevaihdon sekä matalampien kiinteiden kustannusten seurauksena oikaistu liikevoitto parani selvästi. Lisäksi saatiin yhteensä 6 milj. euron vakuutuskorvaus, josta 4,75 milj. euroa ajoittui viimeiselle neljännekselle, mikä paransi oikaistua liiketulosta. Vuoden 2017 vastaavalla ajanjaksolla oli myös merkittäviä toiminnanohjausjärjestelmään liittyneitä kustannuksia, mikä vaikutti vertailukauden lukuihin.

Taloudellinen kehitys vuonna 2018

SBU Westin euromääräinen liikevaihto nousi 0,4 % vertailukaudesta, mutta kasvoi 3,0 % ilman valuuttakurssien vaikutusta. Eri tekijöiden vaikutukset tammi-joulukuun liikevaihtoon:

- Korkeammat myyntivolyymit +3 %
- Epäsuotuisat valuuttakurssimuutokset -3 %
- Myyntihintojen korotusten ja myyntimixin kehityksen yhteisvaikutus 0 %. Epäsuotuisa myyntimix oli seurausta maalimyyntin jakelukanavien muutoksista Ruotsissa ja ammattilaisasiakkaiden kasvavasta suhteellisesta osuudesta.

Keskeisten maiden tammi-joulukuun liikevaihdot:

- Ruotsi 127,6 (132,8) miljoonaa euroa, Suomi 94,4 (92,8) miljoonaa euroa, Puola 84,6 (76,8) miljoonaa euroa

SBU Westin kannattavuuden paraneminen johtui ennen kaikkea alhaisemmasta kiinteiden kustannusten tasosta. Muuttuvat kulut olivat selvästi vertailukautta korkeammat raaka-ainekustannusten nousun johdosta.

SBU East

(Milj. euroa)	10–12/2018	10–12/2017	Muutos-%	1–12/2018	1–12/2017	Muutos-%
Liikevaihto	37,6	40,9	-8,2 %	180,3	202,6	-11,0 %
Oikaistu liikevoitto	0,0	1,1	-96,3 %	9,9	15,2	-34,9 %
Oikaistu liikevoitto-%	0,1 %	2,6 %		5,5 %	7,5 %	
Liikevoitto (EBIT)	-0,1	-5,9	98,6 %	9,4	8,2	14,6 %
Liikevoitto-% (EBIT-%)	-0,2 %	-14,3 %		5,2 %	4,1 %	
Investoinnit ilman yritysostoja	0,9	1,3	-30,4 %	4,5	3,6	24,6 %

Taloudellinen kehitys loka-joulukuussa 2018

SBU Eastin euromääräinen liikevaihto laski 8,2 % vertailukaudesta, mutta kasvoi +3,5 % ilman valuuttakurssien ja yritysmyyntien vaikutusta. Eri tekijöiden vaikutukset neljännen neljänneksen liikevaihtoon:

- Matalammat myyntivolyymit -6 %.
- Epäsuotuisat valuuttakurssimuutokset -7 %
- Myyntihintojen korotukset ja suotuisa myyntimixin kehitys +10 %. Venäjällä Tikkurilan premium-tuotteiden suhteellinen osuus myynnistä kasvoi. Myyntihintoja korotettiin vuoden aikana kaikilla keskeisillä markkinoilla, mutta korotukset eivät riittäneet kompensoimaan raaka-aineinflaatiota.
- Balkanin alueen liiketoiminnasta luopuminen -5 %

Keskeisten maiden neljännen neljänneksen liikevaihdot:

- Venäjä 26,9 (27,2) miljoonaa euroa

Oikaistu liikevoitto laski huolimatta kiinteiden kustannusten säästötoimista raaka-ainekustannusten nousun ja valuuttakurssivaikutusten takia.

Taloudellinen kehitys vuonna 2018

SBU Eastin euromääräinen liikevaihto laski -11 % vertailukaudesta mutta kasvoi +3,2 % ilman valuuttakurssien ja yritysmyyntien vaikutusta. Eri tekijöiden vaikutukset tammi-joulukuun liikevaihtoon:

- Alhaisemmat myyntivolyymit -2 %.
- Epäsuotuisat valuuttakurssimuutokset -9 %
- Myyntihintojen korotukset ja suotuisa myyntimixin kehitys +6 %. Myyntimix kehittyi suotuisasti painottuen economy-segmentistä premium-segmenttiin päin.
- Balkanin alueen liiketoiminnasta luopuminen -6 %

Keskeisten maiden tammi-joulukuun liikevaihdot:

- Venäjä 134,4 (143,4) miljoonaa euroa

Korkeammat raaka-ainekustannukset ja valuuttakurssivaikutukset heikensivät SBU Eastin tammi-joulukuun kannattavuutta.

Rahavirta, rahoitus ja rahoitusriskien hallinta

Tikkurilan rahoitusasema ja maksuvalmius säilyivät katsauskaudella hyvänä.

Liiketoiminnan rahavirta tammi-joulukuussa oli yhteensä 47,6 (18,1) miljoonaa euroa. Katsauskauden rahavirtaa paransivat pienemmät kiinteät kustannukset, jotka johtuivat ennen kaikkea pienemmistä toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon liittyneistä kustannuksista, toteutetusta tiukasta kustannuskurista, vähäisemmistä maksetuista tuloveroista sekä alhaisemmasta nettokäyttöpääomasta. Katsauskauden lopussa nettokäyttöpääoman määrä oli 81,0 (89,7) miljoonaa euroa. Nettokäyttöpääoman lasku johtui pääasiassa matalammista varastotasoista. Investointien nettorahavirta oli yhteensä -11,3 (-13,7) miljoonaa euroa, kun otetaan huomioon yrityshankintojen sekä liiketoimintojen myyntien vaikutukset. Rahavirta investointien jälkeen oli katsauskauden lopussa yhteensä 36,3 (4,4) miljoonaa euroa.

Korollisten velkojen määrä oli 121,0 (107,0) miljoonaa euroa katsauskauden lopussa, ja nettovelka oli 85,5 (90,1) miljoonaa euroa. Rahavarat olivat katsauskauden päättyessä 35,5 (17,0) miljoonaa euroa. Lyhytaikaiset korolliset velat olivat yhteensä 71,0 (57,0) miljoonaa euroa, sisältäen liikkeeseen lasketut yritystodistukset, joiden nimellisarvo oli yhteensä 51,0 (55,0) miljoonaa euroa. Vastaavasti pitkäaikaisia korollisia velkoja oli yhteensä 50,0 (50,1) miljoonaa euroa. Joulukuun lopussa konsernilla oli yhteensä 90,3 (109,2) miljoonaa euroa myönnettyjä nostamattomia lainoja tai luottolimiittejä.

Konsernin nettorahoituskulut olivat 5,8 (2,9) miljoonaa euroa, josta korkokuluja oli 0,4 (0,0) miljoonaa ja muita rahoituskuluja 0,7 (0,5) miljoonaa. Katsauskauden korollisten velkojen pääomapainotettu keskimääräinen korko oli 1,2 (0,8) prosenttia. Realisoituneiden ja realisoitumattomien valuuttakurssierojen vaikutus nettorahoituskuluihin oli yhteensä 4,8 (2,4) miljoonaa euroa nettotulosta heikentävä. Merkittävin kuluvaikutus konsernin valuuttakurssieroihin tuli Venäjän ruplamääräisten sekä Ruotsin kruunumääräisten erien kautta. Tikkurilan hallituksen päätöksen mukaisesti yhtiö ei tee valuuttatermiinejä tai sovelta muita rahoitusinstrumentteja riskeiltä suojaamiseksi, vaan valuuttakurssiriskien hallinnassa käytetään soveltuvin osin operatiivisia toimenpiteitä, kuten esimerkiksi sisään tulevien ja ulosmenevien rahavirtojen valuuttajakauman yhteensovittamista.

Omavaraisuusaste oli joulukuun lopussa 37,6 (42,0) prosenttia, ja nettovelkaantuneisuusaste oli 57,0 (50,2) prosenttia. Omavaraisuusasteen heikkeneminen johtui pienemmästä omasta pääomasta, johon vaikutti viime vuosien heikompi tuloskehitys.

Tehostamisohjelman eteneminen

Tikkurila käynnisti vuonna 2017 laajamittaisen tehostamisohjelman kannattavuuden parantamiseksi. Ohjelman tavoitteena on vähintään 30 miljoonan euron säästöjen saavuttaminen. Vuonna 2018 Tikkurilan kiinteiden kustannusten säästöt olivat 30 miljoonaa euroa vuoteen 2017 verrattuna, josta 7 miljoonaa euroa oli valuuttakurssien vaikutusta. Kustannussäästöt näkyvät täysimääräisesti vuoden 2019 loppuun mennessä. Säästöt tulevat tuotantoverkoston optimoinnista sekä yritysmyyntien, tuotannon lopettamisen sekä yhteistoimintaneuvottelujen yhteydessä tehdyistä henkilöstövähennyksistä neljännellä neljänneksellä.

Muiden kiinteiden kustannusten osalta on noudatettu tarkkaa kustannuskuria vuonna 2018 ja sitä jatketaan 2019. Lisäksi Tikkurila on tehnyt useita toimenpiteitä tuotannon optimoinnissa ja logistiikassa, mm. Balkanin toimintojen myynnin sekä tuotantolaitosten sulkemisen Saksassa, Venäjällä ja Tanskassa.

Tuoteportfolion optimointi etenee suunnitelman mukaisesti. Portfolion optimointihankkeen tavoitteena on karsia merkittävästi käytössä olevia valmistuskaavoja, raaka-aineita ja tuotenimikkeitä (SKU) seuraavien vuosien aikana. Tavoitteena on puolittaa tuotenimikkeiden määrä vuoteen 2020, liiketoimintojen divestoinnit mukaan lukien.

Koska raaka-aineet ja pakkausmateriaalit vastaavat noin puolta Tikkurilan liikevaihdon määrästä, keskeinen funktio, hankinta, on kuulunut Tikkurilan johtoryhmään omana erillisenä osanaan kesäkuun 2018 alusta lähtien. Kaikki epäsuorat hankinnat on keskitetty konsernitaseiseksi toiminnoksi. Kohonneet raaka-ainekustannukset ovat pääosin syöneet tavoitellut säästöt muuttuvissa kustannuksissa.

Vuoden 2018 aikana Tikkurila aloitti myös useita hankkeita käyttöpääoman tehostamiseksi. Jo vuoden 2018 lopussa varastotasot olivat selkeästi alemmat kuin vuotta aiemmin. Myös vuonna 2019 toteutetaan muita toimenpiteitä, jotka tähtäävät käyttöpääoman vapauttamiseen.

Tehostamisohjelmasta aiheutuvat kustannukset ja hyödyt

Tilikaudella 2018 toiminnan tehostamisohjelmasta aiheutuneet vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 12,3 miljoonaa euroa. Tämä sisältää myös Saksan liiketoiminnan lopettamisesta aiheutuneet kulut, jotka ajoittuivat ensimmäiselle neljännekselle. Lisäksi vuoden 2017 aikana kirjattiin yhteensä 9,5 miljoonan euron kulut tehostamisohjelmasta.

Ohjelman noin 30 miljoonan euron säästövaikutukset näkyvät kokonaisuudessaan vuoden 2019 aikana.

Investoinnit

Tammi-joulukuun 2018 bruttoinvestoinnit ilman yritysostoja olivat 10,4 (14,6) miljoonaa euroa. Venäjän tehdasinvestointi on edelleen suunnitteluvaiheessa.

Investointeihin sisältyi myös täyttölinja Nykvarnissa Ruotsissa ja laiteasennuksia Obukhovossa Venäjällä.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset olivat 21,6 (20,4) miljoonaa euroa tammi-joulukuussa. Konserni tekee arvonalentumistestauksia IAS 36 -standardin mukaisesti.

Myynti ja markkinointi

Tikkurila investoi vuosittain merkittävästi resursseja tuotteidensa ja palvelujensa markkinoimiseen ja brändiensä vahvistamiseen. Tikkurila jatkoi aktiivisesti lisäarvon toteuttamista asiakkaille visionsa "Pintoja joilla on merkitystä" mukaan. Tikkurila-konsernin myynti- ja markkinointikulut henkilöstökulut mukaan luettuina olivat yhteensä 85,0 (97,5) miljoonaa euroa vuonna 2018, mikä vastasi 15,1 (16,7) prosenttia liikevaihdosta.

Kansainvälisten brändiensä Tikkurilan ja Beckersin lisäksi Tikkurilalla on useita paikallisia brändejä, joista suurimpia ovat Alcro, Teks ja Vivacolor. Toiminnan painopiste on premium-tuotteissa, mutta tiettyjen markkinoiden kysyntärakenteesta johtuen Tikkurila tarjoaa jonkin verran myös medium- ja economy-segmentin tuotteita. Ulkopuolisten tutkimusten mukaan Tikkurila-konsernin strategiset brändit ovat tunnetuimpia tai tunnetuimpien maalibrändien joukossa markkina-alueillaan.

Tikkurila kehittää laadukkaita, helppokäyttöisiä ja ympäristön kannalta kestäviä tuotteita sekä kouluttaa sidosryhmiä tuotteidensa kestävään käyttöön. Tavoitteena on tarjota paras käyttäjäkokemus. Maalin valintaa, myyntiä ja ostamista helpottavia ratkaisuja kehitetään, ja asiakkaita tuetaan maalaamisen kaikissa vaiheissa onnistuneen sekä kestäväen lopputuloksen varmistamiseksi. Tikkurilan palveluvalikoimaan kuuluvat muun muassa väri- ja sävytyspalvelut, maalausneuvonta sekä asiantuntija- ja koulutuspalvelut.

Ammattitaitoinen henkilöstö opastaa asiakkaita tarjoamalla heille neuvoja maalaamiseen, tuotteen ja värin valintaan liittyen. Kaupoissa ja digitaalisissa kanavissa tarjoamiensa ideoiden ja ohjeiden avulla Tikkurila inspiroi ihmisiä maalaamaan, auttaa heitä oikean tuotteen valinnassa ja ohjaa sen turvallisessa käytössä.

Vuonna 2018 Tikkurilassa käynnistettiin hanke, jossa tavoitteena on entistä kohdistetumpi brändiportfolio ja investointien keskittäminen kansainvälisille brändeille: Tikkurila ja Beckers. Lisäksi Tikkurilassa vahvistettiin konsernitason markkina- ja asiakasymmärryksen resursseja, joiden tarkoituksena on tukea jatkossa liiketoiminnan kehittämistä ja markkinointistrategian rakentamista. Tikkurila esitteli myös kestäväen kehityksen lupaukset, jotka ohjaavat kestäväen kehityksen hankkeita ja tukevat liiketoiminnan kehitystä vastuullisuuden näkökulmasta.

Vuoden aikana Tikkurila lanseerasi Valtti-tuoteperheen Exterior Wood -kampanjan Venäjällä, Puolassa ja Baltiassa, ja Suomessa kampanja koski myös muita ulkomaaleja, kuten Ultraa ja Vinhaa. Kampanja korosti Tikkurilan pitkää perinnettä ja osaamista vaativien pohjoismaisten sääolosuhteiden asiantuntijana. Lisäksi Beckers Designer Collection -premiumtuotelinjan lanseerattiin Puolassa, ja Façade Expert -konseptin Alcro-brändille Ruotsissa. Puolassa Tikkurila järjesti "Meet the Designer" -tapahtumakampanjan. Tikkurila jatkoi tuotevalikoimansa vahvistamista tuomalla markkinoille uusia ratkaisuja, mm. biopohjaisen sisämaalin Alcro-brändille Ruotsissa ja funktionaalisen Finngard Clean -tuoteperheen ratkaisemaan ilmastomuutoksen asettamia haasteita julkisivuille. Vuoden merkittäviin tapahtumiin kuuluivat myös kierrätysmuovipurkkiin pakatun ympäristöystävällisen Vivacolor-maalisarjan lanseeraus Baltiassa ja ensimmäiset joutsenmerkityt teollisuuspinnoitteet Ruotsissa. Tikkurila myös lanseerasi vuoden värin, flamingon, marraskuussa.

Tutkimus ja tuotekehitys

Tikkurilan tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan kulut tammi-joulukuussa 2018 olivat 9,0 (2017: 10,6 ja 2016: 10,8) miljoonaa euroa eli 1,6 (2017: 1,8 ja 2016: 1,9) prosenttia liikevaihdosta. Vuoden 2018 lopussa tuotekehityksen parissa työskenteli 175 (193) henkilöä. Tikkurilan suurimmat tuotekehitysyksiköt sijaitsevat Suomessa, Ruotsissa, Venäjällä ja Puolassa.

Tikkurilan tutkimus ja tuotekehitys (T&K) vastaa uusien liiketoimintamahdollisuuksien luomisesta, tuotevalikoiman ylläpidosta ja uudistamisesta sekä vaihtoehtoisten raaka-aineiden tutkimisesta ja käyttöönottamisesta. Asiakkaiden tarpeet, ympäristö- ja turvallisuuskäsitteet sekä lainsäädäntö ohjaavat tuotekehitystä.

Vuonna 2018 jatkettiin tuotekehityksen keskittämistä päättämällä Saksan ja Tanskan tuotekehitysyksikköjen sulkemisesta. Tuotekehitys sijaitsee uudelleenorganisoinnin jälkeen Suomessa, Puolassa, Venäjällä, Ruotsissa ja, Virossa. T&K-toiminnan painopiste on tuotelanseerauksissa, tuotekehitysorganisaation vahvistamisessa uusilla rekrytoinneilla, tuoteturvallisuusasioissa ja tuotteiden ympäristöystävällisyydessä, kaavojen ja raaka-aineportfolion harmonisoinnissa, kustannussäästöissä ja raaka-ainesaannon varmistamisessa. Merkittäviin projekteihin kuuluivat sisämaalikaavojen optimointi sekä Innovatint-sävyhallintaohjelman asennus kauppoihin.

Vuoden merkittävimpiin lanseerauksiin kuuluivat muun muassa biopohjainen sisäseinämaali, erilaiset palonsuojaratkaisut puupinnoille, protective coatings ja lattiaportfolion vahvistaminen useilla tuotelanseerauksilla.

Henkilöstö

Tikkurila-konsernin palveluksessa oli joulukuun 2018 lopussa 2 717 (3 037) henkilöä. Henkilöstömäärä oli tammi-joulukuussa 2018 keskimäärin 2 908 (3 107).

Alla on esitetty Tikkurila-konsernin henkilöstömäärä kunkin vuosineljänneksen lopussa liiketoimintayksiköittäin vuoden 2017 alusta alkaen.

	Q1/2017	Q2/2017	Q3/2017	Q4/2017	Q1/2018	Q2/2018	Q3/2018	Q4/2018
SBU West	1 693	1 804	1 676	1 659	1 675	1 754	1 624	1 583
SBU East	1 383	1 393	1 364	1 367	1 265	1 261	1 225	1 121
Konsernitoiminnot	32	31	26	11	12	15	14	13
Yhteensä	3 108	3 228	3 066	3 037	2 952	3 030	2 863	2 717

Palkat ja palkkiot vuonna 2018 olivat yhteensä 81,1 (86,3) milj. euroa.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Tikkurilan osakepääoma oli joulukuun 2018 lopussa 35,0 miljoonaa euroa, ja osakkeiden rekisteröity kokonaismäärä oli 44 108 252 kappaletta. Tikkurilan hallussa oli joulukuun 2018 lopussa 2 461 omaa osaketta.

Euroclear Finland Oy:n rekisterin mukaan Tikkurilalla oli 31.12.2018 yhteensä noin 20 000 osakkeenomistajaa. Luettelo arvo-osuustilijärjestelmään rekisteröidyistä suurimmista osakkeenomistajista pidetään säännöllisesti päivitettyinä Tikkurilan internetsivuilla osoitteessa www.tikkurilagroup.com/fi/sijoittajat/osaketieto/osakkeenomistajat.

Tikkurilan osakkeen joulukuun päätöskurssi oli 12,02 euroa. Kaupankäyntimäärillä painotettu keskimurssi tammi-joulukuussa oli 15,04 euroa, alin kurssi 11,70 euroa ja korkein kurssi 18,96 euroa. Joulukuun lopussa Tikkurila Oyj:n osakkeiden markkina-arvo oli 530,2 miljoonaa euroa. Osaketta vaihdettiin tammi-joulukuussa Nasdaq Helsinki Oy:ssä 8,6 miljoonaa kappaletta, mikä vastaa noin 19,5 prosenttia osakkeiden määrästä. Osakevaihdon arvo oli 129,4 miljoonaa euroa. Tikkurilan osakkeilla käydään kauppaa myös Nasdaq Helsingin ulkopuolella, mutta tästä pörssin ulkopuolisesta kaupankäynnistä yhtiöllä ei ole käytössään tarkkoja tilastotietoja.

Tikkurilan hallituksen jäsenet ja heidän lähipiirinsä omistivat 31.12.2018 yhteensä 120 914 osaketta, mikä vastaa noin 0,3 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta. Lisäksi Tikkurilan hallituksen puheenjohtaja Jari Paasikivi toimii Tikkurilan suurimman yksittäisen omistajan Oras Invest Oy:n hallituksen puheenjohtajana.

Tikkurilan toimitusjohtaja ei omistanut yhtiön osakkeita. Vuonna 2018 toiminut väliaikainen toimitusjohtaja ja hänen lähipiirinsä omisti joulukuun lopussa yhteensä 14 000 Tikkurilan osaketta, mikä vastaa noin 0,03 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta. Ajantasainen tieto Tikkurilan ilmoitusvelvollisten sisäpiiriläisten osakeomistuksista on nähtävillä osoitteessa <https://tikkurilagroup.com/fi/sijoittajathallinnointi/sisapiiri>

Tikkurilan tiedossa ei ole yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä voimassaolevia sopimuksia.

Ilmoitukset osakkeenomistuksen muutoksista

Vuonna 2018 yhtiö ei vastaanottanut liputusilmoituksia liittyen osakkeenomistuksen muutoksiin.

Tikkurilan hallitus päätti uusista osakepalkkiojärjestelmistä

Tikkurila Oyj:n hallitus päätti 26.6.2018 kahdesta uudesta konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Uusien ohjelmien tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön strategisen transformaation toteuttamisessa lyhyellä aikavälillä ja arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä, sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuva palkkiojärjestelmä. Ohjelmien keskeisimmät ehdot (osakepalkkiojärjestelmät 2018-2022 ja 2018-2019) on julkaistu pörssitiedotteena 26.8.2018.

Osakepalkkiojärjestelmä 2018-2022

Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2018-2020, 2019-2021 ja 2020-2022. Järjestelmän mahdolliset palkkiot maksetaan vuosina 2021, 2022 ja 2023 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana.

Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään ansaintajaksolla 2018-2020 kuuluu noin 10 avainhenkilöä, mukaan lukien johtoryhmän jäsenet. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2018-2020 perustuu

Tikkurila-konsernin keskimääräiseen käyttökatteeseen (EBITDA) ja nettovelkaan perustuvaan laskennalliseen arvoon vuosina 2018-2020. Ansaintajakson 2018-2020 perusteella maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään noin 130 000 Tikkurila Oyj:n osaketta.

Tikkurilan hallitus päätti 19.12.2018 osakepalkkiojärjestelmän muutoksista ja ansaintajakson 2019-2021 yksityiskohdista ja muutti ohjelman ehtoja muuttaakseen osan ansaintajakson 2019-2021 palkkiosta aikaperusteiseksi.

Mahdolliset suoriteperusteiset palkkiot ansaintajaksolta 2019-2021 maksetaan vuonna 2022 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana.

Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään ansaintajaksolla 2019-2021 kuuluu noin 20 avainhenkilöä, mukaan lukien johtoryhmän jäsenet. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2019-2021 perustuu Tikkurila-konsernin keskimääräiseen käyttökatteeseen (EBITDA) perustuvaan laskennalliseen arvoon vuosina 2019-2021. Ansaintajakson 2019-2021 perusteella maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään noin 130 000 Tikkurila Oyj:n osaketta.

Tikkurilan johtoryhmän jäsenen on omistettava vähintään 50 prosenttia suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän perusteella saamastaan netto-osakemäärästä, kunnes hänen osakeomistuksensa yhtiössä yhteensä vastaa hänen bruttovuosipalkkansa arvoa. Tämä osakemäärä on omistettava niin kauan kuin johtoryhmän jäsenen työ- tai toimisuhte konserniyhtiöön jatkuu.

Osakepalkkiojärjestelmä 2018-2019

Osakepalkkiojärjestelmässä on yksi ansaintajakso, kalenterivuodet 2018-2019. Järjestelmän mahdolliset palkkiot kertyvät rahamääräisenä ja ne maksetaan vuonna 2020 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 30 avainhenkilöä, mukaan lukien johtoryhmän jäsenet. Järjestelmän mahdollinen palkkio perustuu ansaintajakson 2018-2019 kumulatiiviseen oikaistuun liikevoittoon ja liikevaihtoon. Järjestelmän laskennallinen maksimiarvo, sisältäen osakkeina ja rahana maksettavat osuudet, on yhteensä noin 3,2 miljoonaa euroa.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Tikkurila laatii erillisen selvityksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä suomalaisten listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen mukaisesti. Selvitys sisältää myös muita keskeisiä hallinnoinnin osa-alueita. Selvitys sisältyy vuosikatsaukseen, mutta julkaistaan erillään hallituksen toimintakertomuksesta. Selvitys on saatavilla viikolla 11 Tikkurilan internetsivuilta osoitteesta www.tikkurilagroup.com/fi/sijoittajat

Nimitystoimikunnan kokoonpano

Tikkurila Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunta muodostettiin 19.6.2018. Nimitystoimikunnan jäsenet ovat:

- Annika Paasikivi, toimitusjohtaja, Oras Invest Oy
- Reima Rytsölä, varatoimitusjohtaja, sijoitukset, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma
- Mikko Mursula, varatoimitusjohtaja, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen
- Jari Paasikivi, hallituksen puheenjohtaja, Tikkurila Oyj (nimitystoimikunnan asiantuntijajäsen)

Tikkurilan kolme suurinta osakkeenomistajaa 31.5.2018 osakeluettelon mukaan olivat Oras Invest Oy, Työeläkevakuutusyhtiö Varma ja Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö. Mandatum Henkivakuutusyhtiö ilmoitti päättäneensä olla käyttämättä oikeuttaan nimetä jäsen nimitystoimikuntaan. Nimeämisoikeus siirtyi nimitystoimikunnan työjärjestyksen mukaan seuraavaksi isoimmalle osakkeenomistajalle Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle.

Tikkurilan johtoryhmä

Vuoden 2018 lopussa 31.12.2018 Tikkurilan johtoryhmän kokoonpano ja vastualueet olivat seuraavat:

- Elisa Markula, toimitusjohtaja
- Melisa Bärholm, Senior Vice President, Human Resources
- Jukka Havia, talousjohtaja
- Fredrik Linde, Senior Vice President, Operations
- Petri Miettinen, Senior Vice President, Sourcing
- Meri Vainikka, Senior Vice President, Offering

Tikkurila Oyj:n toimitusjohtaja Elisa Markula aloitti tehtävässään 12.4.2018. Tikkurilan hallitus nimitti Elisa Markulan Tikkurila Oyj:n toimitusjohtajaksi 12.2.2018.

Toukokuussa Fredrik Linde (s. 1971, DI, eMBA) nimitettiin 1.6.2018 toimitusketjusta vastaavaksi johtajaksi (Senior Vice President, Operations) ja johtoryhmän jäseneksi. Operations-toimintoon kuuluvat tuotehuolto, tuotanto, logistiikka ja HSE (Health, Safety and Environment). Toimitusketjusta vastaava johtaja (Senior Vice President, Operations) ja johtoryhmän jäsen Petri Miettinen (s. 1968, KTM) nimitettiin 1.6.2018 vastaamaan Tikkurilan suorista ja epäsuorista hankinnoista (Senior Vice President, Sourcing). Janno Paju, myynnistä vastaava johtaja (Senior Vice President, Sales) ja johtoryhmän jäsen jätti yhtiön toukokuussa.

Lokakuussa Anders Rotkirch (s. 1980, DI) nimitettiin tehtävään Senior Vice President, Transformation and ICT, ja johtoryhmän jäseneksi 7.1.2019 alkaen.

Joulukuussa yhtiö ilmoitti, että talousjohtaja Jukka Havia siirtyy uusiin tehtäviin yhtiön ulkopuolelle. Jukka Havia toimi Tikkurila Oyj:n vt. toimitusjohtajana ajalla 21.9.2017-11.4.2018.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätöksiä

Tikkurila Oyj:n varsinainen yhtiökokous 12.4.2018 vahvisti tilikauden 2017 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous vahvisti tilikaudelta 2017 osingoksi 0,80 euroa osakkeelta. Jäljelle jäävät voittovarot jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä 0,40 euroa osakkeelta maksettiin osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 16.4.2018 merkitty Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Osinko maksettiin 23.4.2018. Toinen erä 0,40 euroa osakkeelta maksetaan marraskuussa 2018. Toinen erä maksettiin osakkeenomistajalle, joka oli osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus päätti 25.10.2018 pidettäväksi sovituissa kokouksessaan toisen erän osingonmaksun täsmäytyspäivän ja osingonmaksupäivän. Suomalaisen arvo-osuusjärjestelmän nykyisten sääntöjen mukaisesti osingon täsmäytyspäivä olisi 29.10.2018 ja osingon maksupäivä aikaisintaan 5.11.2018.

Hallituksen jäsenten lukumääräksi päätettiin seitsemän ja hallitukseen valittiin uudelleen seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka Harri Kerminen, Jari Paasikivi, Riitta Mynttinen, Pia Rudengren ja Petteri Walldén. Uusiksi jäseniksi valittiin Catherine Sahlgren ja Heikki Westerlund.

Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Jari Paasikivi ja varapuheenjohtajaksi Petteri Walldén.

Yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenten palkkiot pidettiin ennallaan. Vuosipalkkiot ovat: puheenjohtaja 64 000 euroa, varapuheenjohtaja ja jäsen, joka toimii tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana 40 000 euroa sekä muut hallituksen jäsenet 32 000 euroa vuodessa. Vuosipalkkiosta noin 40 prosenttia maksetaan markkinoilta hankittavina Tikkurila Oyj:n osakkeina ja loput käteisenä. Osakkeet hankitaan suoraan hallituksen jäsenten lukuun kahden viikon kuluessa siitä, kun liiketoimintakatsaus ajalta 1.1.-31.3.2018 on

julkistettu. Lisäksi hallituksen jäsenille maksetaan kultakin hallituksen ja sen valiokuntien varsinaiselta kokoukselta (pois lukien päätökset ilman kokousta) palkkiona: jäsenen kotimaassa pidettävät kokoukset 600 euroa sekä jäsenen kotimaan ulkopuolella pidettävät kokoukset 1 200 euroa. Jäsenen osallistuessa kokoukseen puhelin- tai videoyhteyden välityksellä maksetaan 600 euron kokouspalkkio. Matkustuskustannukset korvataan yhtiön matkustussäännön mukaan.

Yhtiökokous päätti, että tilintarkastajalle maksetaan palkkio yhtiön hyväksymän tilintarkastajan laskun mukaan. Yhtiökokous valitsi uudelleen tilintarkastajaksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka KPMG Oy Ab:n. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Toni Aaltonen.

Yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen nimitystoimikunnan työjärjestyksen muuttamisesta ja päivittämisestä.

Valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen ja osakeantiin

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 400 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Osakkeita hankitaan käytettäväksi mahdollisten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittämiseksi, osakkeen likviditeetin parantamiseksi, käytettäväksi yhtiön hallituksen jäsenten vuosipalkkioiden maksamiseen tai yhtiön osakeperusteisten palkkiojärjestelmien toteuttamiseen. Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2019 saakka.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 400 000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta tai uuden osakkeen antamisesta. Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet voidaan luovuttaa ja uudet osakkeet voidaan antaa joko maksua vastaan tai maksutta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoittaminen tai toteuttaminen, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittäminen, osakkeen likviditeetin parantaminen, yhtiön hallituksen vuosipalkkioiden maksaminen tai yhtiön osakeperusteisten palkkiojärjestelmien toteuttaminen. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2019 saakka.

Hallitus ei ole käyttänyt valtuutusta 31.12.2018 mennessä.

Tikkurilan hallituksen päätökset

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Pia Rudengren ja jäseniksi Riitta Mynttinen ja Heikki Westerlund. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana jatkaa Jari Paasikivi ja jäsenenä Harri Kerminen ja Petteri Walldén.

Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä

Tikkurila Oyj:n jakokelpoinen oma pääoma oli 31.12.2018 yhteensä 140,3 miljoonaa euroa: sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston määrä oli 40,0 miljoonaa euroa ja kertyneiden voittovarojen määrä 100,3 miljoonaa euroa mukaan lukien tilikauden 2018 voitto. Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkoa 0,33 euroa osakkeelta ja että jäljelle jäävät voittovarot jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Ehdotettu osinko on yhteensä noin 14,6 miljoonaa euroa, ja se vastaa 100 prosenttia konsernin tilikauden 2018 nettotuloksesta.

Liiketoiminnan kausiluonteisuuden johdosta Tikkurila maksaa osingon kahdessa erässä. Osinko vuodelta 2018 maksetaan kahdessa erässä seuraavasti: ensimmäinen erä 0,165 euroa osakkeelta maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 15.4.2019 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tämän erän osinko maksetaan 24.4.2019.

Toinen erä 0,165 euroa osakkeelta maksetaan marraskuussa 2019. Toinen erä maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään

yhtiön osaksluetteloon. Hallitus päättää 28.10.2019 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan toisen erän osingonmaksun täsmäytyspäivän ja osingonmaksupäivän. Suomalaisen arvo-osuusjärjestelmän nykyisten sääntöjen mukaisesti osingon täsmäytyspäivä olisi silloin 30.10.2019 ja osingon maksupäivä aikaisintaan 6.11.2019.

VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS 2019

Tikkurila Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 11.4.2019 klo 10.00 Finlandiallossa (os. Mannerheimintie 13, 00100 Helsinki). Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös ovat saatavilla viikolla 10 osoitteessa www.tikkurilagroup.fi

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Tikkurila nimitti 11.1.2019 Oskari Vidmanin (s. 1976, KTM) myyntijohtajaksi (Senior Vice President, Sales) ja Tikkurilan johtoryhmän jäseneksi. Hän aloittaa tehtävässään viimeistään 1.7.2019. Hän vastaa Tikkurilan myynnin kehittämisestä ja edistämisestä kaikille yhtiön asiakasryhmille: kuluttajille, ammattilaisille ja teollisuudelle.

Tikkurila tiedotti 29.1.2019, että osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdotti varsinaiselle yhtiökokoukselle, joka on suunniteltu pidettäväksi 11.4.2019, että hallitukseen valitaan kuusi jäsentä ja että hallituksen jäseniksi valitaan uudelleen Riitta Mynttinen, Jari Paasikivi, Catherine Sahlgren, Petteri Walldén ja Heikki Westerlund. Lisäksi hallituksen uudeksi jäseneksi ehdotetaan valittavan Lars Peter Lindfors. Harri Kerminen ja Pia Rudengren ovat ilmoittaneet, etteivät ole enää käytettävissä uudelleen valintaa varten. Hallituksen jäsenen toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Kaikki valittavaksi ehdotetut henkilöt ovat antaneet suostumuksensa ehdokkuudelle. Lars Peter Lindfors (s. 1964), tekniikan tohtori, MBA, toimii teknologiajohtajana Nesteen Teknologiayksikössä ja johtoryhmän jäsenenä. Aiemmin hän on toiminut useissa johtotason tehtävissä Neste Oyj:ssä ja Perstorp AB:ssa. Hän toimii myös useiden tiedettä edistävien säätiöiden hallituksen jäsenenä. Hän on Suomen kansalainen. Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot pidetään ennallaan.

Riskit ja epävarmuustekijät

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Tikkurilan liiketoimintaan vaikuttavat erilaiset strategiset, operatiiviset, taloudelliset ja vahinkoriskit. Tikkurila pyrkii tunnistamaan ja arvioimaan riskit sekä reagoimaan niihin mahdollisimman ennakoivasti sekä rajoittamaan niiden mahdollisia haitallisia vaikutuksia. Keskeisimpiä lähiajan riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat yhtiön arvion mukaan tämän tilinpäätöstiedotteen julkaisuhetkellä seuraavat:

Toimialaan liittyvät riskit

Maalitoimialalla kilpailu on kiristynyt ja yrityskauppoja tehdään aktiivisesti. Hinnan merkitys on korostunut tietyissä segmenteissä. Osa rakennusteollisuudessa tai sen lähellä olevista yhtiöistä on laajentanut tuotevalikoimaansa myös maaleihin täydentääkseen kokonaistarjoomaa ammattilaisasiakkaille, joiden merkitys on kasvamassa. Tämä voi vaikuttaa jatkossa Tikkurilan tuoteportfolion rakenteeseen ja asiakasjakaumaan, ja sitä kautta esimerkiksi kannattavuuteen. Lisäksi varsinkin Tikkurilan suuret vähittäiskauppa-asiakkaat ovat alkaneet karsimaan toimittajiensa lukumäärää ja kilpailuttamaan voimakkaammin ostojaan, ja myös edistämiään omien tuotemerkkiensä myyntiä. Tämä kehitys saattaa aiheuttaa tuotteiden myyntimarginaalien alentumista tai myynnin vähentymistä tai loppumista kokonaan tietyille asiakkaille, mikäli Tikkurila ei pysty tarjoamaan kilpailukykyisiä tuotteita ja palveluita.

Tikkurila myy valtaosan tuotteistaan ulkoisten jakelukanavien kautta, esimerkiksi tukkukaupan tai vähittäiskaupan yhtiöiden kautta. Viimeisten vuosien aikana ammattilaisten osuus on lisääntynyt. Samoin perinteiset pienimuotoiset vähittäiskaupan maalimyyvälät ovat hävinneet monella markkinalla, kuten Ruotsissa ja Puolassa, markkinaosuutta suurille kansainvälisille rautakauppaketjuille, mikä lisää asiakaskeskittymäriskiä. Lisäksi digitaaliset uudet kanavat ja ostotavat voivat muuttaa kilpailuasetelmaa, hinnoittelumalleja ja myös edellyttää lisäpanostuksia.

Raaka-aineisiin liittyvät riskit

Tikkurila on riippuvainen toimittajiensa kyvystä toimittaa maalien valmistuksessa tarvittavia raaka-aineita. Useiden Tikkurilan kannalta tärkeiden raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien hinnat ovat nousseet merkittävästi vuodesta 2017 alkaen, eikä konserni ole pystynyt täysimääräisesti ja ilman viiveitä siirtämään kustannusten nousua lopputuotehintoihinsa, minkä takia kannattavuus on heikentynyt. Myös raaka-aineiden saantotilanne on ollut haasteellinen, johtuen muun muassa Venatorin (ent. Huntsman) Porin titaanidioksiditehtaan tuhoutumisesta tulipalossa alkuvuodesta 2017. Tikkurila uskoo, että raaka-aine- ja pakkausmateriaalien hinnoissa on edelleen nousupaineita vuonna 2019, vaikka joissakin raaka-aineissa on nähtävissä kustannusten tasaantumista tai laskua, ja pitää mahdollisena, ettei konserni pysty täysimääräisesti tai ilman viiveitä siirtämään kustannusten nousua lopputuotehintoihinsa. Lisäksi useiden tärkeiden raaka-aineiden saantotilanteen arvioidaan edelleen säilyvän haasteellisena, mikä saattaa aiheuttaa tuotepuutteita ja niiden aiheuttamia myynnin menetyksiä tai lisäkustannuksia. Raaka-aineisiin liittyvät epävarmuudet voivat vaikuttaa kannattavuuteen, markkinaosuuskehitykseen, yleiseen kilpailutilanteeseen tai tuotevalikoimaan.

Operatiiviseen toimintaan ja aloitettuun rakennemuutokseen liittyvät riskit

Tikkurila käynnisti vuonna 2017 laajamittaisen tehostamisohjelman, jonka tavoitteena on vähintään 30 miljoonan euron säästöjen saavuttaminen. Vuosien 2017 ja 2018 yhtiö on tehnyt useita toimintaan merkittävästi vaikuttaneita toimenpiteitä, joiden seurauksena tuotantolaitosten ja henkilöstön määrää on vähennetty, ja organisaatio- ja johtamismalleja on uudistettu, mihin liittyy mm. yhtiön liiketoiminnan kannalta keskeisen osaamisen menettäminen ja mahdollisesti pullonkaulat joissain toiminnoissa. Osa päätetyistä toimenpiteistä on vielä keskeneräisiä, ja mikäli valmistellut toimenpiteet tai investoinnit eivät toteudu, se saattaa aiheuttaa lisäkustannuksia tai johtaa arvonalennuksiin tai muuhun hukkaan. Mikäli tehostamisohjelman ja uudelleenorganisoinnin tavoitteet eivät toteudu suunnitellusti, on mahdollista, että aiotut kustannussäästöt tai kilpailukyvyyn parannustavoitteet eivät toteudu täysimääräisesti.

Luottotappioriskit

Vaikka Tikkurila ei ole kokenut merkittäviä luottotappioita, jatkossa vastapuoliriskit korostuvat ja voivat haitata liiketoimintaa tai aiheuttaa tappioita, vaikka Tikkurilan asiakaskunta suurimmassa osassa markkinoita on laaja-alainen. Tikkurilan liiketoiminnan vahva kasvu Kiinassa ja toisaalta usean markkinan melko keskittynyt asiakaskuntarakente ovat lisänneet merkittävien luottotappioiden riskiä. Lisäksi itäisillä markkinoilla, kuten Venäjällä ja Puolassa joidenkin asiakkaiden luottokelpoisuus on vuoden 2018 aikana heikentynyt ja joitakin yksittäisiä asiakkaita on myös mennyt konkurssiin. Vaikka yhtiöllä on käytössä joissain tapauksissa vakuusjärjestelyjä, ja Puolassa myös luottovakuutus, ja vaikka yhtiö on kirjannut myös luottotappioita saamisistaan, on mahdollista, että jatkossa yhtiölle aiheutuu lisää asiakas- tai muita taloudellisia menetyksiä.

Valuuttakurssien kehitys

Tikkurilan kansainvälisestä toiminnasta johtuen konsernin tuloslaskelmaan, taseeseen ja rahavirtaan kohdistuu valuuttariskejä. Merkittävimmät valuuttariskit kohdistuvat Venäjän ruplaan, Ruotsin kruunuun ja Puolan zlotyyyn. Osa konsernin raaka-aineostoista on hinnoiteltu suoraan tai välillisesti Yhdysvaltain dollareina. Useiden konsernin kannalta keskeisten valuuttakurssien kehitys on ollut konsernin kannalta epäsuotuisa viime vuosien aikana. Mikäli tämä kehitys jatkuu, sillä on negatiivinen vaikutus konsernin euromääräiseen liikevaihtoon ja liikevoittoon, ja se voi myös vaikuttaa yhtiön suhteelliseen

kilpailuasetelmaan joillakin markkinoilla. Lisäksi konsernin omaan pääomaan kohdistuu valuuttariski muunnettaessa tytäryhtiöiden valuuttamääräisiä oman pääoman eriä euromääräisiksi, ja euromääräisen konsernitaseen omaisuuserien arvot muuttuvat valuuttakurssien muuttuessa.

Tikkurilan riskinhallintaperiaatteet ovat nähtävissä Tikkurilan sivustolla osoitteessa www.tikkurilagroup.fi. Lisätietoja Tikkurilan liiketoiminnan lyhyen ja pitkän aikavälin riskeistä julkaistaan hallituksen toimintakertomuksessa. Lisätietoja taloudellisista riskeistä annetaan vuoden 2018 konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Näkymät vuodelle 2019

Tikkurilan keskeisillä markkina-alueilla talouskasvun arvioidaan olevan vaatimatonta vuonna 2019. Kaiken kaikkiaan kuluttajien luottamuksen uskotaan pysyvän hyvänä Tikkurilan päämarkkinoilla. Valuuttakurssien vaihteluiden odotetaan jatkuvan.

Maalimarkkinoilla ammattilaisasiakkaiden ja b-2-b- asiakkaiden osuus kasvaa koko ajan, mikä vaikuttaa myyntimixiin ja joillakin markkinoilla myös myyntikanaviin. Maalimarkkinoiden, kuten myös toimittajien ja vähittäiskauppioiden, konsolidointikehityksen odotetaan jatkuvan. Nopean raaka-aine- ja pakkausmateriaalikustannusten inflaation pitäisi kuitenkin vakiintua.

Tikkurila jatkaa systemaattisesti tehostamisohjelman toteuttamista tiukalla kustannuskurilla, aktiivisella hinnoittelulla ja parantamalla kustannuskilpailukykyä lisätoimenpitein. Uudistettu kasvustrategia julkaistaan vuoden 2019 ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Tikkurilalla on hyvät edellytykset tarjota asiakkailleen korkealaatuisia tuotteita ja palveluita kaikilla osa-alueilla, joilla yhtiö toimii.

Ohjeistus vuodelle 2019

Tikkurilan liikevaihdon arvioidaan säilyvän edellisvuoden tasolla ja oikaistu liikevoitto paranee.

Vantaalla, helmikuun 11. päivänä 2019

TIKKURILA OYJ
HALLITUS

Tilinpäätöslyhennelmä ja liitetiedot

Tikkurilan tilinpäätös on tilintarkastettu ja tilintarkastuskertomus on annettu 11.2.2019. Tässä tilinpäätöstiedotteessa esitetty taloudellinen informaatio on laadittu IAS 34 -standardin mukaisesti. Pyörityseroista johtuen taulukoiden luvut eivät yhteenlaskettuina välttämättä täsmää taulukoiden loppusummiin. Neljännesvuositiedot ovat tilintarkastamattomia.

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on sovellettu samoja laatimisperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2017 lukuun ottamatta vuonna 2018 käyttöönotettuja uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Näistä tilikauden 2018 alusta sovelletujen IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista, IFRS 9 Rahoitusinstrumentit, sekä muutokset IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardeilla on ollut vaikutusta Tikkurilan raportoimiin lukuihin ja näiden vaikutukset konsernin avaavaan taseeseen on esitetty seuraavassa taulukossa. Johdon käsityksen mukaan muilla uusilla IFRS ja IFRIC muutoksilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta katsauskaudelta esitettyihin lukuihin.

KONSERNIN TASE

Milj. euroa

VARAT	31.12.2017	Oikaisu	1.1.2018
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	72,0		72,0
Muut aineettomat hyödykkeet	26,5		26,5
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	81,2		81,2
Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt yritykset	0,5		0,5
Muut sijoitukset	0,8		0,8
Pitkäaikaiset saamiset	7,5	-0,2	7,3
Varat etuuspohjaisista eläkkeistä ja muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	0,0		0,0
Laskennalliset verosaamiset	8,2	0,5	8,7
Pitkäaikaiset varat yhteensä	196,6	0,3	196,9
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	96,0		96,0
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	0,7	0,0	0,6
Lyhytaikaiset korottomat saamiset	108,2	-1,1	107,1
Rahavarat	17,0		17,0
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	9,3		9,3
Lyhytaikaiset varat yhteensä	231,2	-1,1	230,0
Varat yhteensä	427,7	-0,8	426,9
OMA PÄÄOMA JA VELAT	31.12.2017	Oikaisu	1.1.2018
Osakepääoma	35,0		35,0
Muut rahastot	0,0		0,0
Käyvän arvon rahasto	0,0		0,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40,0		40,0
Omat osakkeet	0,0		0,0
Muuntoerot	-39,3		-39,3
Kertyneet voittovarot	143,9	-2,1	141,8
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	179,5	-2,1	177,4
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	0,0	-
Oma pääoma yhteensä	179,5	-2,1	177,4
Pitkäaikaiset velat			
Pitkäaikaiset korolliset velat	50,1		50,1
Muut pitkäaikaiset velat	0,1	0,0	0,1
Velat etuuspohjaisista eläkkeistä ja muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	27,1		27,1
Varaukset	0,5		0,5
Laskennalliset verovelat	5,0		5,0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	82,8	0,0	82,8
Lyhytaikaiset velat			
Lyhytaikaiset korolliset velat	57,0		57,0
Lyhytaikaiset korottomat velat	106,8	1,3	108,1
Varaukset	0,6		0,6
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	1,0		1,0
Lyhytaikaiset velat yhteensä	165,4	1,3	166,7
Oma pääoma ja velat yhteensä	427,7	-0,8	426,9

IFRS 2 Osakeperusteiset maksut muutos (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Konserni on ottanut muutokset käyttöön 1.1.2018 alkaen. Niiden osakeperusteisten maksujen osalta, joista on vähennetty ennakonpidätys (nettosuoritusominaisuus), tulee kokonaisuudessaan arvostaa ja käsitellä kuten osakkeina maksettavat, mikäli osakeperusteinen maksu olisi luokiteltu omana pääomana maksettavana liiketoimena ilman sen sisältämää netto-ominaisuutta. Osassa Tikkurilan osakeperusteisista järjestelmistä on tällainen tuloverojen johdosta käteisvaroina maksettava osuus. Näin ollen osakeperusteisten järjestelmien rahana suoritettava osuus on oikaistu tilikauden 2018 kertyneiden voittovarojen alkusaldoon. Oikaisun vaikutus konsernin kertyneiden voittovarojen alkusaldoon oli 0,0 miljoonaa euroa.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardin soveltaminen

Standardi korvasi aikaisemmat IAS 11 Pitkäaikaishankkeet ja IAS 18 Tuotot sekä niihin liittyvät tulokset. IFRS 15 -standardin viisivaiheisen mallin mukaisesti tunnistetaan asiakkaan kanssa solmitut sopimukset, yksilöidään erilliset sopimuksen mukaiset suoritevelvoitteet, määritetään transaktiohintaa, allokoidaan kaikille sopimuksen yksilöidyille suoritevelvoitteille transaktiohintaa suhteellisten myyntihintojen perusteella ja kirjataan myyntituotto, kun suoritevelvoite täytetään.

Konserni on ottanut standardin käyttöön takautuvasti siten, että standardin soveltamisen ajankohtana kertynyt vaikutus kirjattiin kertyneisiin voittovarioihin eikä vertailukauden tietoja ole oikaistu (nk. cumulative approach). IFRS 15 -standardin vaikutusta analysoitiin läpikäymällä asiakassopimuksia ja erilaisia sopimusrakenteita sekä dokumentoimalla myyntikäytäntöjen vaikutuksia.

Tikkurilan liikevaihto koostuu pääosin kauppaj- ja rakennusmaalien, pinnoitteiden ja tasoitteiden myynnistä rakennustarvikeliiketoimille, rautakauppaetuille ja jälleenmyyjille, jotka puolestaan myyvät Tikkurilan tuotteita kuluttajille ja ammattimaalareille. Teollisuusmaaleja myydään joko suoraan loppuasiakkaille tai jälleenmyyntiverkoston kautta. Lisäksi Tikkurilalla on omia, lähinnä ammattilaisasiakkaita palvelevia myymälöitä Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Liikevaihtoon sisältyy myös vähäisessä määrin maaleihin liittyvien oheispalvelujen ja tarvikkeiden myynnistä saatuja tuottoja.

Pääsääntöisesti konsernin myymien tuotteiden, suoritevelvoitteiden täyttäminen tapahtuu, kun tuotteet luovutetaan sopimusehtojen mukaisesti asiakkaalle. Asiakaskohtaiset toimitusehdot ostotilauksissa ja/tai puitesopimuksissa ilmaisevat määräysvallan siirtymishetken. IFRS 15 -standardi ei tuonut muutoksia tähän tuloutusajankohtaan.

Tikkurilan tuotteisiin liittyvät takuut ovat tyypillisesti varmennustyyppisiä takuita, joilla luvataan asiakkaille tuotteiden olevan sovittujen vaatimusten mukaisia ja niiden toimivan luvattulla tavalla, kun tuotteita on käytetty niille pinnoille, joihin ne on tarkoitettu, sekä noudatettu tuoteselosteessa kuvattuja työvaiheita. Nämä takuut eivät ole erillisiä suoritevelvoitteita, jolloin niihin liittyvät mahdolliset velvoitteet kirjataan IAS 37 mukaisesti ja esitetään joko varauksissa tai siirtovelvoissa.

Asiakassopimuksissa on annettu lupauksia koulutuspalveluista ja osallistumisesta myynninedistämistoimenpiteisiin. Tarjotut koulutuspalvelut liittyvät kiinteästi Tikkurilan toimittamiin tuotteisiin ja koulutuksella pyritään tarjoamaan tukkuasiakkaille ja jälleenmyyjille tietoa Tikkurilan tuotteiden käytöstä sekä varmentamaan, että tuotteita käytetään sopiville pinnoille. Koulutus on tyypillisesti Tikkurilan oman henkilökunnan järjestämää. Tällainen luvattu koulutuspalvelu ei ole erillinen suoritevelvoite.

Tikkurila on puitesopimuksissa ja kauppaehtoisissa sopimuksissaan antanut asiakkaalle sitoumuksia markkinointi- ja myynninedistämistoimenpiteistä. Tikkurila toimittaa asiakkailleen tuoteohjeita sekä muuta markkinointimateriaalia, jotka tukevat jakelijointia tuotteiden myynnissä. Samoin joissain sopimuksissa on velvollisuuksia osallistua määriteltyjen ja yksilöityjen myynninedistämistoimenpiteiden rahoitukseen yhdessä asiakkaan kanssa. Tällaiset erät käsitellään myynnin ja markkinointitoiminnan kuluina. Kun Tikkurilan asiakkaalle korvaamien myynninedistämiskustannusten ei katsota olevan vastiketta erillisestä palvelusta eikä yksilöityjä markkinointitoimenpiteitä ole määritelty, käsitellään Tikkurilan asiakkaalle maksamia vastikkeita IFRS 15 -standardin käyttöönoton myötä myyntituottojen oikaisu-eränä. Tilikaudella 2017 tällaisia eräitä sisältyi konsernin liiketoiminnan muihin kuluihin yhteensä noin 3,3 miljoonaa euroa. Tilikauden 2018 liikevaihtoa nämä erät pienensivät noin 3,1 miljoonaa euroa, ja vastaavasti liiketoiminnan muut kulut alenivat samalla määrällä, joten muutoksella ei ole ollut vaikutusta liikevoittoon.

Tikkurilan liiketoiminta pohjautuu vahvasti sävytyksen laajaan hyödyntämiseen ja Tikkurila toimittaa usein jälleenmyyjille maalien sävytyksessä tarvittavat sävytykskoneet. Näiden sävytykskoneiden sekä markkinointia edistävien muiden oheistuotteiden on katsottu olevan erikseen yksilöitävissä olevia suoritevelvoitteita. Näiden oheistuotteiden asiakassopimukseen liittyy myönnettyjä volyympohjaisia alennuksia tulevista maalimyynteistä, minkä vuoksi transaktiohintaa on allokoitu kyseisen oheistuotteen ja maalimyyntien kesken. Tästä johtuen konsernissa on kirjattu 1,0 miljoonaa euroa kertyneiden voittovarojen oikaisuksi verovaikutuksella vähennettynä. Oikaisu johtuu transaktiohinnan allokoinnista maalimyyntille, ja se tuloutetaan tulevilla tilikausilla. Tilikauden 2018 luvuissa tämän muutoksen vaikutus liikevaihtoon oli noin 0,0 miljoonaa euroa.

Tikkurila-konsernin asiakkaiden maksuehdot vaihtelevat maantieteellisen sijainnin ja asiakaskohtaisesti määriteltyjen ehtojen mukaisesti. Lisäksi Tikkurilan asiakassopimukset sisältävät erilaisia toimitusmääriin, toimitusten arvoon tai valikoitujen tuoteryhmien myyntimääriin liittyviä jälkikäteen annettavia alennuksia ja hyvityksiä sekä joissakin tapauksissa rangaistusseuraamustyyppisiä eräitä liittyen toimitusten oikea-aikaisuuteen ja toimitusvarmuuteen. Näiden muuttuvien vastikkeiden vaikutus transaktiohintaan edellyttää arviointia tulotushetkellä. Tikkurilalla on useita samankaltaisia sopimuksia ja muuttuvan vastikkeen arvioita päivitetään kunkin raportointikauden päätyttyä. Muuttuvan vastikkeen määrää arvioitaessa Tikkurila-yhtiöt hyödyntävät kokemusperäistä tietoa samankaltaisten asiakassopimusten eri alennustyyppien toteutumisesta ja historiatietoa asiakaskohtaisista toimituksista.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Uusi standardi korvasi standardin IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen. IFRS 9 muutti rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua ja arvostamista. Standardi määrittää rahoitusvaroilta kolme pääasiallista arvostusryhmää: jaksotettu hankintameno, käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta ja käypä arvo tulosvaikutteisesti. Luokittelu riippuu yrityksen liiketoimintamallista ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteistä. IFRS 9 sisältää myös rahoitusvarojen arvonalentumisen arviointiin odotettuihin luottotappioihin perustuvan mallin. Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen vastaavat suurelta osin IAS 39:n vaatimuksia lukuun ottamatta, että käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien velkojen osalta oman luottoriskin muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. IFRS 9:n suojauslaskentaa koskevassa osiossa suojaussuhteiden päätyypit ovat; rahavirran suojaus, käypien arvojen ja nettosijoitusten suojaus. IAS 39:n mukainen vaatimus suojauksen tehokkuudesta ja sen määritelmä tarkkoine rajoineen on korvattu taloudellisen suojaussuhteen käsitteellä. Tämän mukaan suojauskohteen ja suojausinstrumentin välillä tulee olla taloudellinen suhde ja suojausasteen tulisi olla sama kuin mitä yritys tosiasiallisesti käyttää riskienhallinnassaan.

IFRS 9 käyttöönotton johdosta tehdyt rahoitusinstrumenttien luokittelun muutokset standardin soveltamisen aloituspäivänä 1.1.2018 on esitetty seuraavassa taulukossa. Tikkurilan lainat ja muut saamiset arvostetaan edelleen jaksotettuun hankintamenoon, sillä näiden erien osalta toteutuvat rahavirrat muodostuvat pääoman palautuksista ja koron maksuista, ja Tikkurilan tavoite on pitää hallussaan nämä rahoitusvarat sopimuksen loppuun asti.

Konsernin myyntisaamiset, jotka kuuluvat IFRS 9 mukaiseen luokkaan varat jaksotettuun hankintamenoon, muodostavat suurimman erän konsernin rahoitusvaroista. Myyntisaamisista kirjataan koko voimassaoloajalta odotettavissa oleva luottotappio. Konserni on käyttänyt myyntisaamisten arvonalentumisen määrittämiseen myyntisaamisten erääntymiseen perustuvaa ohjetta. IFRS 9 käyttöönotton johdosta mallia on muutettu niin, että kaikista myyntisaamisista myös aikakategoriassa erääntymättömät, 1-90 päivää sekä 90-180 päivää sitten erääntyneiden myyntisaamisten osalta kirjataan luottotappiovaraus konsernin eri maantieteellisille alueille määrittämien prosenttien mukaisesti. Alueille määriteltyihin prosentteihin vaikuttaa muun muassa alueen asiakkaiden maksukäyttäytyminen ja aikaisemmin toteutuneet luottotappiot. Uudesta arvonalentumisen laskentamallista johtuen konserni kirjasi -1,1 miljoonan euron oikaisun, ennen veroja, kertyneisiin voittovaroihin sekä myyntisaamisiin 1.1.2018.

Muiden rahoitusvarojen osalta sovelletaan IFRS 9 standardin mukaisesti odotettujen luottotappioiden mallia, jolloin odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan seuraavan 12 kuukauden aikana arvioitujen luottotappioiden perusteella, mikäli luottoriski ei ole merkittävästi kasvanut alkuperäisen taseeseen kirjaamisen jälkeen. Tämän johdosta Tikkurila kirjasi -0,2 miljoonan euron oikaisun kertyneisiin voittovaroihin ja lainasaamisiin 1.1.2018. Luottotappioiden arvioitu määrä lainasaamisista perustuu 12 kuukauden odotettuihin luottotappioihin, koska näihin ei kohdistu merkittävää luottoriskin kohoamista.

IFRS 9 standardin mukaan oman pääoman ehtoiset sijoitukset yhtiö voi luokitella joko käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi tai käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettaviksi. Tämä valinta voidaan tehdä sijoituskohtaisesti. Tikkurilan myytävissä olevat rahoitusvarat ovat sisältäneet oman pääoman ehtoisia sijoituksia, jotka ovat luonteeltaan pitkäaikaisia sijoituksia ja joista konsernilla ei ole aikomusta luopua ja jotka Tikkurila on luokitellut käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviksi. Tällöin sijoituksista saatavat osingot kirjataan edelleen tulosvaikutteisesti, mutta mahdollisia arvonalentumisia ei kirjata tulosvaikutteisesti eikä myöskään luovutuksen yhteydessä kirjattavia voittoja ja tai tappioita siirrettä tulosvaikutteisiksi IFRS 9 mukaisesti.

Standardi ei tuonut muutoksia rahoitusvelkojen osalta.

Rahoitusinstrumenttien uudelleenluokittelu IFRS 9:n soveltamisen seurauksena ja vaikutukset avaavaan taseeseen

Milj. euroa	Arvostusluokka		Kirjanpitoarvo		
	Alkuperäinen (IAS 39)	Uusi (IFRS 9)	IAS 39	IFRS 9	Muutos
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
Myytavissä olevat rahoitusvarat - sijoitukset noteeraamattomiin osakkeet	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta	0,8	0,8	-
Lainasaamiset	Lainat ja muut saamiset (jaksotettu hankintameno)	Jaksotettu hankintameno	5,7	5,5	-0,2
Muut saamiset	Laina ja muut saamiset (jaksotettu hankintameno)	Jaksotettu hankintameno	1,4	1,4	-
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Korolliset saamiset	Lainat ja muut saamiset (jaksotettu hankintameno)	Jaksotettu hankintameno	0,7	0,6	0,0
Muut rahavarat	Lainat ja muut saamiset (jaksotettu hankintameno)	Jaksotettu hankintameno	17,0	17,0	-
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	Lainat ja muut saamiset (jaksotettu hankintameno)	Jaksotettu hankintameno	88,1	87,0	-1,1
Rahoitusvarat yhteensä			113,6	112,2	-1,334
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
Rahoitusleasingvelat	Muut rahoitusvelat (jaksotettu hankintameno)	Jaksotettu hankintameno	0,2	0,2	-
Lainat rahoituslaitoksilta	Muut rahoitusvelat (jaksotettu hankintameno)	Jaksotettu hankintameno	49,9	49,9	-
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Lyhytaikaiset korolliset velat	Muut rahoitusvelat (jaksotettu hankintameno)	Jaksotettu hankintameno	57,0	57,0	-
Ostovelat	Muut rahoitusvelat (jaksotettu hankintameno)	Jaksotettu hankintameno	51,5	51,5	-
Rahoitusvelat yhteensä			158,5	158,5	-

IFRS 16 Vuokrasopimukset (voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen sopimusten alkaessa vuokranmaksuvelvoitteena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään 5 000 USD olevia hyödykkeitä. Näissä tapauksissa kirjanpitoikäsihtely säilyy samankaltaisena kuin nykyisen vuokrasopimusstandardin mukaisen muiden vuokrasopimusten käsittely. Vuokralle antajien kirjanpitoikäsihtely tulee säilymään suurelta osin nykyisen IAS 17:n mukaisena. Vuokralle ottaja voi soveltaa joko täysin takautuvaa tapaa tai valita yksinkertaistetun lähestymistavan. Tällöin vertailutietoja ei tarvitse oikaista, vaan standardin käyttöönoton vaikutus kirjataan kertyneiden voittovarojen alkusaldon oikaisuksi.

Vuoden 2017 aikana aloitetun ja tilikauden 2018 aikana jatkettun vuokrasopimusten analysoinnin yhteydessä merkittävimmät vuokrasopimukset, jotka tullaan standardin käyttöönoton myötä kirjaamaan taseeseen, koskevat toimitiloja (toimistoja ja kauppapaikkoja), henkilöautoja ja maa-alueen käyttöoikeutta.

Konserni käyttää soveltamisen aloittamisajankohtana yksinkertaistettua lähestymistapaa.

Käyttöomaisuuserän arvostamisessa on valittu vaihtoehto, missä vuokrasopimusvelka on yhtä suuri kuin käyttöoikeusomaisuuserä. Tikkurila käyttää kirjaamisen ja arvostamisen helpotuksia koskien lyhytaikaisia sopimuksia ja sopimuksia, joiden kohteena oleva omaisuuserä on vähäarvoinen. Diskonttauskorkona on käytetty pääasiassa Tikkurilan lisäluoton korkoa. Konsernin ulkoisen rahoituksen hankinnan hoito on keskitetty konsernin emoyhtiön talousosastolle, joka toimii sisäisenä pankkina konsernin tytäryhtiöille. Konserni on määritellyt keskitetysti sisäiset korkokannat tytäryhtiöille niiden vuokrasopimusten laskentaan. Diskonttauskorkojen määrittelyssä on huomioitu tytäryhtiöiden toimintavaluutta, sekä vuokrasopimusten maturiteetti. Toistaiseksi voimassa olevat sopimukset, joissa vuokralle antajalla ei ole yksipuolista irtisanomisoikeutta, ja joiden irtisanomisesta aiheutuisi konsernille merkittäviä kustannuksia, on vuokrakauden määrittelyssä käytetty harkintaa. Tällöin vuokrakauden maksimipituus asetetaan yhtenäiseksi Tikkurilan strategisen suunnittelukauden pituuteen, 5 vuotta. Samanlaista harkintaa on käytetty niiden toistaiseksi voimassa olevien sopimusten sopimuskauden arvioimiseen, mikäli vuokranantajalla on oikeus ilman merkittäviä sanktioita irtisanoa sopimus, mutta jotka ovat Tikkurilan liiketoiminnan kannalta olennaisia, irtisanomisesta aiheutuisi Tikkurilalle merkittäviä kustannuksia ja sopimukset ovat jatkuneet useita vuosia. Näissä tapauksissa yksipuolisen irtisanomisen todennäköisyys on oletettu vähäiseksi.

Standardi voimaantulon myötä taseeseen kirjataan vuokrasopimusvelkoja noin 24,9 miljoonaa euroa ja käyttöomaisuuseriin yhteensä noin 25,5 miljoonaa euroa.

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA Milj. euroa	10-12/2018	10-12/2017	1-12/2018	1-12/2017
Liikevaihto	105,5	102,2	561,5	582,4
Liiketoiminnan muut tuotot	5,6	1,5	10,0	3,6
Kulut	-113,3	-124,4	-523,4	-546,3
Poistot ja arvonalentumiset	-6,4	-5,8	-21,6	-20,4
Liikevoitto	-8,6	-26,5	26,5	19,3
Nettorahoituskulut	-1,3	-0,7	-5,8	-2,9
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista	0,0	0,0	0,3	0,2
Voitto ennen veroja	-9,9	-27,2	21,0	16,6
Tuloverot	1,5	3,8	-6,5	-6,0
Kauden tulos	-8,4	-23,4	14,6	10,7
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Oman pääoman ehtoisten sijoitusten muutokset	0,1	-	0,1	-
Etuuspohjaisten etuuskien uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	0,7	-0,9	-0,2	-2,4
Tuloverot liittyen eriin, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	-0,2	0,2	0,0	0,5
Yhteensä muut laajan tuloksen erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	0,6	-0,7	-0,1	-1,9
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	0,0
Muuntoerot	-1,7	0,1	-6,6	-2,6
Tuloverot liittyen eriin, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	-	-	-	-
Yhteensä muut laajan tuloksen erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	-1,7	0,1	-6,6	-2,6
Kauden laaja tulos yhteensä	-9,5	-24,0	7,8	6,2
Kauden tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	-8,4	-23,4	14,6	10,7
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-	-
Kauden tulos yhteensä	-8,4	-23,4	14,6	10,7
Kauden laajan tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	-9,5	-24,0	7,8	6,2
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-	-
Kauden laaja tulos yhteensä	-9,5	-24,0	7,8	6,2
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos				
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)	-0,19	-0,53	0,33	0,24
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa)	-0,19	-0,53	0,33	0,24

KONSERNIN TASE

Milj. euroa

VARAT	31.12.2018	31.12.2017
Pitkäaikaiset varat		
Liikearvo	69,8	72,0
Muut aineettomat hyödykkeet	21,0	26,5
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	70,9	81,2
Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt yritykset	0,4	0,5
Muut sijoitukset	0,7	0,8
Pitkäaikaiset saamiset	8,9	7,5
Varat etuusperusteisista eläkkeistä ja muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	-	0,0
Laskennalliset verosaamiset	8,1	8,2
Pitkäaikaiset varat yhteensä	179,8	196,6
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	78,8	96,0
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	1,0	0,7
Lyhytaikaiset korottomat saamiset	103,3	108,2
Rahavarat	35,5	17,0
Myytäväinä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	1,6	9,3
Lyhytaikaiset varat yhteensä	220,2	231,2
Varat yhteensä	400,0	427,7
OMA PÄÄOMA JA VELAT	31.12.2018	31.12.2017
Osakepääoma	35,0	35,0
Muut rahastot	0,0	0,0
Käyvän arvon rahasto	0,0	0,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40,0	40,0
Omat osakkeet	0,0	0,0
Muuntoerot	-46,0	-39,3
Kertyneet voittovarot	121,1	143,9
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	150,1	179,5
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-
Oma pääoma yhteensä	150,1	179,5
Pitkäaikaiset velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	50,0	50,1
Muut pitkäaikaiset velat	0,1	0,1
Velat etuusperusteisista eläkkeistä ja muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	26,1	27,1
Varaukset	0,6	0,5
Laskennalliset verovelat	3,9	5,0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	80,7	82,8
Lyhytaikaiset velat		
Lyhytaikaiset korolliset velat	71,0	57,0
Lyhytaikaiset korottomat velat	96,0	106,8
Varaukset	2,2	0,6
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	-	1,0
Lyhytaikaiset velat yhteensä	169,1	165,4
Oma pääoma ja velat yhteensä	400,0	427,7

25 (38)

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA Milj. euroa	10-12/2018	10-12/2017	1-12/2018	1-12/2017
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA				
Kauden tulos	-8,4	-23,4	14,6	10,7
Oikaisut				
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	8,7	8,7	30,3	28,1
Korkokulut ja muut rahoituskulut	1,6	0,9	6,8	3,9
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	-0,3	-0,2	-1,0	-1,0
Verot	-1,5	-3,8	6,5	6,0
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	0,2	-17,8	57,1	47,6
Käyttöpääoman muutos	23,3	32,6	1,5	-13,9
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-1,7	-0,7	-6,0	-3,5
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	0,2	0,1	0,6	0,7
Maksetut tuloverot	5,8	0,3	-5,6	-12,8
Liiketoiminnan nettorahavirta	27,7	14,5	47,6	18,1
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Liiketoimintojen yhdistäminen	-	-	-	-
Muut investoinnit	-2,2	-3,9	-12,2	-15,2
Luovutustulot	0,3	0,0	0,6	1,4
Lainasaamisten vähennys (+), lisäys (-)	-	0,0	-0,1	-0,2
Saadut osingot	0,4	0,4	0,4	0,4
Investointien nettorahavirta	-1,6	-3,5	-11,3	-13,7
Rahavirta ennen rahoitusta	26,2	11,0	36,3	4,4
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	-	-	-	-
Lyhytaikaisen rahoituksen lisäys (+), vähennys (-)	1,4	-15,9	14,0	29,7
Osingonjako	-17,6	-	-35,3	-35,3
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-
Muut erät	-	-	-	-
Rahoituksen nettorahavirta	-16,2	-15,9	-21,3	-5,6
Rahavarojen nettomuutos	9,9	-4,9	15,0	-1,2
Rahavarat kauden alussa	24,9	23,1	16,9	18,5
Rahavarojen kurssimuutos	-0,6	0,0	-2,3	-0,8
Rahavarat, jotka on esitetty myytävänä olevina varoina	-	1,3	-1,3	1,3
Rahavarat kauden lopussa	35,5	16,9	35,5	16,9
Rahavarojen nettomuutos	9,9	-4,9	15,0	-1,2

KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA
 Milj. euroa

	Emoyhteisön omistajille kuuluva oma pääoma								Määräys-	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Muut rahastot	Käyvän arvon rahasto	Svop - rahasto	Omat osakkeet	Muunto- erot	Kertyneet voittovar	Yhteensä	vallattomille omistajille kuuluva oma pääoma	
Oma pääoma 1.1.2017	35,0	0,0	-	40,0	0,0	-36,8	170,3	208,6	-	208,6
Kauden laaja tulos yhteensä	-	-	0,0	-	-	-2,6	8,8	6,2	-	6,2
Osakeperusteinen palkitseminen	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	-	0,0
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-35,3	-35,3	-	-35,3
Oma pääoma 31.12.2017	35,0	0,0	0,0	40,0	0,0	-39,3	143,9	179,5	-	179,5
Oma pääoma 31.12.2017	35,0	0,0	0,0	40,0	0,0	-39,3	143,9	179,5	-	179,5
Laadintaperiaatteiden muutos, IFRS 9, IFRS 15 ja IFRS 2	-	-	-	-	-	-	-2,1	-2,1	-	-2,1
Oma pääoma 1.1.2018	35,0	0,0	0,0	40,0	0,0	-39,3	141,8	177,4	-	177,4
Kauden laaja tulos yhteensä	-	-	-	-	-	-6,6	14,5	7,8	-	7,8
Osakeperusteinen palkitseminen	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1	-	0,1
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-35,3	-35,3	-	-35,3
Oma pääoma 31.12.2018	35,0	0,0	0,0	40,0	0,0	-46,0	121,1	150,1	-	150,1

EMOYHTIÖN JAKOKELPOINEN OMA PÄÄOMA (FAS)

Milj. euroa

	2018	2017
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40,0	40,0
Edellisten tilikausien voittovar	85,2	86,2
Tilikauden voitto	15,1	35,0
Yhteensä	140,3	161,3

RAPORTOITAVAT SEGMENTIT

Tikkurila raportoi liiketoiminnastaan kahdella segmentillä: SBU West ja SBU East. Lisäksi Tikkurila yhteinen -osassa esitetään konsernihallintoon liittyvät tapahtumat.

Segmenttijako perustuu konsernin strategiaan, jonka mukaisesti Tikkurila haluaa olla johtava kuluttajille ja ammattilaisille suunnattujen maalaamiseen liittyvien ratkaisujen tarjoaja Pohjoismaissa sekä Venäjällä ja muissa valituissa Itä-Euroopan maissa. Raportoitavien segmenttien määrittely perustuu eri maantieteellisten alueiden toimintaympäristöjen erilaisuuteen, vallitsevaan lainsäädäntöön ja muuhun sääntelyyn sekä johtamisjärjestelmiin.

Tikkurila-konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi sekä segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat pääosin segmenttien liikevoittoon. Segmentin varat ovat taseessa olevia eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdennettavissa segmenteille.

Segmenttien tuotot muodostuvat erilaisten maalien ja niihin liittyvien oheistuotteiden myynnistä kauppiaille, teollisuuteen sekä ammattikäyttöön. Segmentit saavat tuottoja vähäisessä määrin myös maaleihin liittyvien oheispalvelujen myynnistä. Segmenttien tuotot esitetään asiakkaiden sijaintimaan mukaisesti, ja segmenttien varat esitetään varojen sijainnin mukaisesti. Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin. Konsernin ulkoiset tuotot kertyvät laajasta asiakaskunnasta.

27 (38)

Liikevaihto segmenteittäin	10-12/2018	10-12/2017	1-12/2018	1-12/2017
Milj. euroa				
SBU West	67,9	61,3	381,2	379,8
SBU East	37,6	40,9	180,3	202,6
Eliminoinnit	-	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	105,5	102,2	561,5	582,4
Liikevoitto segmenteittäin	10-12/2018	10-12/2017	1-12/2018	1-12/2017
Milj. euroa				
SBU West	-6,3	-19,8	22,7	16,2
SBU East	-0,1	-5,9	9,4	8,2
Tikkurila yhteinen	-2,2	-0,8	-5,6	-5,1
Eliminoinnit	-	0,0	-	0,0
Yhteensä	-8,6	-26,5	26,5	19,3
Vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikuttavat erät segmenteittäin	10-12/2018	10-12/2017	1-12/2018	1-12/2017
Milj. euroa				
SBU West	-3,1	-1,4	-11,8	-1,8
SBU East	-0,1	-6,9	-0,5	-7,0
Tikkurila yhteinen	0,1	0,1	-	-0,6
Eliminoinnit	-	-	-	-
Yhteensä	-3,1	-8,2	-12,3	-9,5
Oikaistu liikevoitto segmenteittäin	10-12/2018	10-12/2017	1-12/2018	1-12/2017
Milj. euroa				
SBU West	-3,2	-18,4	34,5	18,1
SBU East	0,0	1,1	9,9	15,2
Tikkurila yhteinen	-2,3	-1,0	-5,6	-4,5
Eliminoinnit	-	0,0	-	0,0
Yhteensä	-5,5	-18,3	38,8	28,8
Segmenteille kohdistamattomat erät:				
Nettorahoituskulut	-1,3	-0,7	-5,8	-2,9
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista	0,0	0,0	0,3	0,2
Voitto ennen veroja	-9,9	-27,2	21,0	16,6

Varat segmenteittäin	31.12.2018	31.12.2017
Milj. euroa		
SBU West	298,3	321,4
SBU East	67,6	81,8
Segmenteille kohdistamattomat erät	50,0	54,8
Eliminoinnit	-15,9	-30,2
Varat yhteensä	400,0	427,7

AINEELLISTEN KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET	1-12/2018	1-12/2017
Milj. euroa		
Kirjanpitoarvo kauden alussa	81,2	87,5
Lisäykset	10,2	12,1
Liiketoimintojen hankinta	-	-
Vähennykset	-0,1	-0,1
Poistot ja arvonalentumiset	-15,1	-14,2
Kurssierot ja muut muutokset	-5,3	-4,2
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	70,9	81,2

Hankintasitoumukset aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin olivat katsauskauden lopussa 3,9 (0,9) miljoonaa euroa.

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET	1-12/2018	1-12/2017
Milj. euroa		
Kirjanpitoarvo kauden alussa	98,4	103,0
Lisäykset	0,2	2,5
Liiketoimintojen hankinta	-	-
Vähennykset	-0,1	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-6,5	-6,2
Kurssierot ja muut muutokset	-1,3	-0,8
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	90,8	98,4

Hankintasitoumukset aineettomiin hyödykkeisiin olivat katsauskauden lopussa 0,0 (0,0) miljoonaa euroa.

VAIHTO-OMAISUUS

Katsauskaudella on tulokseen kirjattu vaihto-omaisuudesta arvonalentumistappiota 9,4 (6,7) miljoonaa euroa.

KONSERNIYRITYSTEN MYYNIT

Tikkurila sai päätökseen 31.1.2018 Serbian ja Makedonian tytäryhtiöidensä myynnin Tikkurilan paikalliselle johdolle. Yritykset jatkavat liiketoimintaa nimillä Gudmark Group d.o.o. Sabac (Serbia) ja Gudmark Group DOOEL Skopje (Makedonia). Gudmark Group jatkaa Tikkurila-brändin tuotteiden jakelijana Balkanin alueella. Luovutetut yhtiöt yhdisteltiin konserniin 31.1.2018 saakka.

Yhteenlaskettu kauppahinta on 0,1 miljoonaa euroa, ja lisäksi kauppaan liittyy Gudmark Group d.o.o.:lle myönnetty 2,1 miljoonan euron suuruinen korollinen laina, joka saadaan seuraavan kuuden vuoden aikana. Tämän lainasaamisen vakuutena on Gudmark Group d.o.o. Sabac -yhtiön osakkeet.

Tästä kaupasta realisoitui Tikkurila-konserniin yhteensä 5,5 miljoonan euron myyntitappio. Tilikauden 2017 tulokseen jaksotettiin 5,6 miljoonan euron arvioitu myyntitappio ja jaksotuserona tilikaudelle 2018 kirjattiin 0,1 miljoonan euron myyntitappion pienennys. Lisäksi tilikaudella 2018 liikevoitossa (EBIT) myyntitappiota pienensi luovutuksen yhteydessä tulosvaikutteisesti kirjatut muuntoerot 0,2 miljoonaa euroa. Näin ollen kauppa vaikutti tilikauden 2018 liikevoittoon 0,4 miljoonaa euroa parantavasti.

Serbian ja Makedonian tytäryhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto oli noin 12 miljoonaa euroa vuonna 2017, ja niillä oli 133 työntekijää.

Luovutustulot

Luovutustulot yhteensä	0,1
Luovutustulot saamisissa	-
Myytujen yhtiöiden rahavarat	-1,0
Rahavirtavaikutus	-0,9

Myydyt varat ja velat

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	2,7
Laskennalliset verosaamiset	0,0
Korolliset saamiset	-
Vaihto-omaisuus	2,1
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	3,0
Myytävinä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	0,0
Rahavarat	1,0
Varat yhteensä	8,7
Laskennalliset verovelat	-
Korolliset velat	2,1
Ostovelat ja muut korottomat velat	1,1
Velat yhteensä	3,2
Myydyt nettovarat yhteensä	5,5
Myyntitappio ennen muuntoerojen vaikutusta	-5,5
Yhteensä	0,0

LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Tikkurila-konsernin lähipiiriin kuuluvat konsernin emoyhtiö (Tikkurila Oyj), tytär- ja yhteisyritykset.

Lähipiiriin kuuluvat myös hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet, toimitusjohtaja, heidän perheenjäsenensä ja määräysvalta-yhtiönsä.

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat:
Milj. euroa

Yhteisyritykset	1-12/2018	1-12/2017
Myyntit	5,0	5,3
Liiketoiminnan muut tuotot	1,0	1,0
Saamiset	0,4	2,0
Velat	0,0	0,0

Osakeperusteiset sitouttamis- ja kannustinjärjestelmät

Tikkurila Oyj:n hallitus päätti huhtikuussa 2016 konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinohjelmasta. Ohjelma sisältää suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2015–2019 sekä ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2016–2018. Toukokuussa 2017 hallitus päätti ansaintajakson 2017-2019 yksityiskohdista ja lisäksi tietyille konsernin avainhenkilöille suunnatusta ehdollisesta osakepalkkiojärjestelmästä 2017-2019.

Suoriteperusteisessa osakepalkkiojärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa 2015-2017, 2016–2018 ja 2017–2019. Mahdollinen palkkio maksetaan osittain Tikkurila Oyj:n osakkeina ja osittain rahana.

Osakepalkkiojärjestelmän 2015-2019 ansaintajaksolta 2015-2017 ja 2016-2018 maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään noin 250 000 Tikkurila Oyj:n osaketta. Palkkio perustuu Tikkurila-konsernin keskimääräiseen käyttökatteeseen (EBITDA) ja nettovelkaan perustuvaan laskennalliseen yritysarvoon vuosina 2015-2017 ja 2016-2018. Ansaintajakson 2015-2017 perusteella ei tehty maksusuorituksia, koska laskennallisen yritysarvon taso ei yltänyt etukäteen asetetulle tasolle. Suoriteperusteisen ansaintajakson 2016-2018 perusteella ei maksutapahtuma toteudu, sillä ansaintajaksolle määritetyt kriteerit eivät täyttyneet.

Ansaintajakson 2017-2019 maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään noin 120 000 Tikkurila Oyj:n osaketta. Palkkio perustuu Tikkurila-konsernin keskimääräiseen käyttökatteeseen (EBITDA) ja nettovelkaan perustuvaan laskennalliseen arvoon vuosina 2017-2019.

Kummassakin ehdollisessa osakepalkkiojärjestelmässä on yksi sitouttamisjakso, kalenterivuodet 2016-2018 ja 2017-2019. Järjestelmien palkkiot maksetaan osittain osakkeina ja osittain rahana. Ehdollisten osakepalkkiojärjestelmien perusteella jaettavaksi tulevat laskennalliset maksimimäärät ovat 4 000 osaketta sitouttamisjaksolle 2016-2018 sekä 8 000 osaketta sitouttamisjaksolle 2017-2019.

Kesäkuussa 2018 Tikkurila Oyj:n hallitus päätti kahdesta uudesta konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä: 2018-2022 ja 2018-2019. Osakepalkkiojärjestelmästä 2018-2022 on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2018-2020, 2019-2021 ja 2020-2022. Järjestelmän mahdolliset palkkiot maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana ja palkkion maksun edellytyksenä on, että osallistuja on työ- tai toimisuhteessa palkkion maksuhetkellä. Tikkurilan hallitus päätti muuttaa joulukuussa 2018 osakepalkkiojärjestelmän 2018-2022 ehtoja siten, että osa ansaintajakson 2019-2021 palkkiosta on aikaperusteinen ja että järjestelmään osallistuu laajempi joukko.

Ansaintajaksolta 2018-2020 maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään noin 130 000 Tikkurila Oyj:n osaketta. Palkkio perustuu Tikkurila-konsernin keskimääräiseen käyttökatteeseen (EBITDA) ja nettovelkaan perustuvaan laskennalliseen arvoon vuosina 2018-2020. Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään ansaintajaksolla 2018-2020 kuuluu noin 10 avainhenkilöä, mukaan lukien johtoryhmän jäsenet.

Ansaintajaksolta 2019-2021 maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään noin 130 000 Tikkurila Oyj:n osaketta. Palkkio perustuu Tikkurila-konsernin keskimääräisestä käyttökatteesta (EBITDA) määritettyyn laskennalliseen arvoon vuosina 2019-2021. Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään ansaintajaksolla 2019-2021 kuuluu noin 20 avainhenkilöä, mukaan lukien johtoryhmän jäsenet.

Osakepalkkiojärjestelmässä 2018-2019 on yksi ansaintajakso ja mahdollinen palkkio maksetaan osittain Tikkurila Oyj:n osakkeina ja osittain rahana. Palkkion maksu edellyttää, että osallistuja on työ- tai toimisuhteessa palkkion maksuhetkellä. Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 30 avainhenkilöä, mukaan lukien johtoryhmän jäsenet. Järjestelmän laskennallinen maksimiarvo on yhteensä noin 3,2 miljoonaa euroa ja se perustuu ansaintajakson 2018-2019 kumulatiiviseen oikaistuu liikevoittoon ja liikevaihtoon. Osakeperusteisten kannustinjärjestelmien perusteella konsernin henkilöstökuluihin on kirjattu 0,1 (0,0) miljoonaa euroa vuoden 2018 aikana.

VASTUUSITOUUMUKSET JA EHDOLLISET VELAT	31.12.2018	31.12.2017
Milj. euroa		
Taseen velkojen vakuudeksi annetut kiinnitykset		
Muut lainat	-	-
Annetut kiinnitykset	0,1	0,1
Lainat yhteensä	-	-
Annetut kiinnitykset yhteensä	0,1	0,1
Vastuusitoumukset		
Takaukset		
Omien sitoumusten puolesta	0,4	0,6
Muiden sitoumusten puolesta	1,3	1,3
Muut vastuut omasta puolesta	0,1	0,1
Vuokravastuut	31,0	35,2
Vastuusitoumukset yhteensä	32,8	37,2

**RAHOITUSVAROJEN
JA -VELKOJEN
KIRJANPITOARVOT
JA KÄYVÄT ARVOT
RYHMITTÄIN**
Milj. euroa

	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät	Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavat erät	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavat erät	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo	
31.12.2018						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Muut sijoitukset	-	-	0,7	0,7	0,7	
Pitkäaikaiset saamiset	-	8,5	-	8,5	8,5	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Korolliset saamiset	-	1,0	-	1,0	1,0	
Muut rahavarat Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	-	35,5	-	35,5	35,5	
Yhteensä	-	129,7	0,7	130,4	130,4	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Pitkäaikaiset korolliset velat	-	50,0	-	50,0	50,0	
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lyhytaikaiset korolliset velat	-	71,0	-	71,0	71,0	
Ostovelat	-	46,3	-	46,3	46,3	
Yhteensä	-	167,3	-	167,3	167,4	
	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja - velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Muut rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
31.12.2017						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	-	0,8	-	0,8	0,8
Pitkäaikaiset saamiset	-	7,1	-	-	7,1	7,1
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Korolliset saamiset	-	0,7	-	-	0,7	0,7
Muut rahavarat Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	-	17,0	-	-	17,0	17,0
Yhteensä	-	88,1	-	-	88,1	88,1
Yhteensä	-	112,8	0,8	-	113,6	113,6

Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Pitkäaikaiset korolliset velat	-	-	-	50,1	50,1	50,2
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lyhytaikaiset korolliset velat	-	-	-	57,0	57,0	57,0
Ostovelat	-	-	-	51,5	51,5	51,5
Yhteensä	-	-	-	158,5	158,5	158,6

KÄYVÄN ARVON HIERARKIA

Milj. euroa

	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
31.12.2018				
Toistuvasti käypään arvoon määritettävät				
Muut sijoitukset	-	-	0,7	0,7
12/31/2017				
Toistuvasti käypään arvoon määritettävät				
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	-	0,8	0,8

Taso 1: toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot samanlaisille omaisuuserille tai veloille.

Taso 2: käyvät arvot, jotka on määritelty käyttäen muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja. Käyvät arvot perustuvat tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on todennettavissa suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

Taso 3: käyvät arvot eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Täsmäytyslaskelma tason 3 mukaan käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista

Muut sijoitukset	31.12.2018	31.12.2017
Tasearvo 1.1.	0,8	0,8
Muuntoerot muissa laajan tuloslaskelman erissä	0,0	0,0
Arvostuksen muutos	-	0,0
Myynnit	0,0	-0,1
Muut muutokset / siirrot	-	0,0
Tasearvo kauden lopussa	0,7	0,8

Hierarkia tason 3 muut sijoitukset sisältyy noteeraamattomia osakkeita, jotka on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon mikäli sijoituksesta on kirjattu arvonalentuminen. Osakkeet ovat luonteeltaan liiketoimintaa tukevia ja henkilöstön virkistystoimintaan liittyviä pitkäaikaisia sijoituksia, joista yhtiöllä ei ole aikomusta luopua. Näillä osakkeilla ei ole toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa eikä käypää arvoa pystytää määrittämään luotettavasti arvostusmenetelmien avulla. Näin ollen johdon harkinnan mukaan osakkeiden käypää arvoa kuvastaa parhaiten osakkeiden hankintameno.

Tilikaudella 2017 nämä oman pääoman ehtoiset sijoitukset luokiteltiin myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoitumattomat käypien arvojen muutokset kirjattiin veroilla vähennettynä muihin laajan tuloksen eriin. Sijoitusten luovutusten yhteydessä realisoituvat luovutusvoitot ja -tappiot esitettiin tulosvaikutteisesti, samoin kuin mahdolliset arvonalentumistappiot.

IFRS 9 standardin voimaan tullessa on Tikkurila luokitellut nämä oman pääoman ehtoiset sijoitukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviksi. Tilikaudella 2018 sijoituksista saatavat osingot on kirjattu edelleen tulosvaikutteisesti. Mahdollisia arvonalentumisia näistä sijoituksista ei kirjata tulosvaikutteisesti eikä myöskään luovutuksen yhteydessä kirjattavia voittoja ja tai tappioita.

TUNNUSLUVUT	10-12/2018/ 31.12.2018	10-12/2017 31.12.2017	1-12/2018/ 31.12.2018	1-12/2017 31.12.2017
Tulos / osake, perus, euroa	-0,19	-0,53	0,33	0,24
Tulos / osake, laimennettu, euroa	-0,19	-0,53	0,33	0,24
Liikevoitto (EBIT), miljoonaa euroa	-8,6	-26,5	26,5	19,3
% liikevaihdosta	-8,2 %	-25,9 %	4,7 %	3,3 %
Oikaistu liikevoitto, miljoonaa euroa	-5,5	-18,3	38,8	28,8
% liikevaihdosta	-5,2 %	-17,9 %	6,9 %	4,9 %
Liiketoiminnan rahavirta, miljoonaa euroa	27,7	14,5	47,6	18,1
Liiketoiminnan rahavirta / osake, euroa	0,63	0,33	1,08	0,41
Investoinnit, miljoonaa euroa	2,2	3,9	12,2	15,2
Investoinnit / liikevaihto, %	2,1 %	3,8 %	2,2 %	2,6 %
Osakkeita (1 000 kpl), keskimäärin ¹⁾	44 106	44 106	44 106	44 106
Osakkeita (1 000 kpl), kauden lopussa ¹⁾	44 106	44 106	44 106	44 106
Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl) ^{1) *)}	44 131	44 112	44 121	44 111
Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu lukumäärä kauden lopussa (1 000 kpl) ^{1) *)}	44 131	44 112	44 131	44 112
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma / osake, euroa	3,40	4,07	3,40	4,07
Omavaraisuusaste, %	37,6 %	42,0 %	37,6 %	42,0 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	57,0 %	50,2 %	57,0 %	50,2 %
Korolliset nettorahoitusvelat, miljoonaa euroa	85,5	90,1	85,5	90,1
Sidotun pääoman tuotto prosentti (ROCE), % p.a.	9,3 %	6,3 %	9,3 %	6,3 %
Henkilökunta keskimäärin	2 748	3 046	2 908	3 107

1) Laimennusvaikutuksella oikaistua osakkeiden lukumäärää laskettaessa on oletettu, että osakeperusteisen palkitsemisen kaikki osakkeina maksettavat erät laskettaisiin liikkeelle uusina osakkeina, vaikka on myös mahdollista, että osakkeet ostettaisiin markkinoilta. Lisäksi laimennusvaikutusta laskettaessa on tehty arvioita Tikkurila-konsernin tulevasta taloudellisesta kehityksestä ja sen vaikutuksesta osakeperusteisen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmän lopputulokseen.

*) Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä, osakemäärä ilman konsernin omistamia osakkeita.

OSATEKIJÖITÄ VAIHTOEHTOISIIN TUNNUSLUKUIHIN

Yhtiön johto on päättänyt esittää tavanomaisten IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyjen tunnuslukujen lisäksi myös alla eritellyllä tavalla vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotta liiketoimintojen taloudellista kehitystä voidaan kuvata laaja-alaisemmin ja jotta eri katsauskausien vertailukelpoisuus helpottuu.

Vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikuttavat erät

Konserni yhteensä	10-12/2018	10-12/2017	1-12/2018	1-12/2017
Milj. euroa				
Divestoinnit, konsernirakenteen muutokseen liittyvät	-0,9	-5,6	-2,0	-5,6
Henkilöstöön liittyvät	-0,9	-1,2	-6,9	-2,5
Vakuutuskorvaus tapaturmaan liittyen	-	-0,2	-	-0,2
Arvonalentuminen	-1,3	-1,2	-3,4	-1,2
Yhteensä	-3,1	-8,2	-12,3	-9,5
SBU West	10-12/2018	10-12/2017	1-12/2018	1-12/2017
Milj. euroa				
Divestoinnit, konsernirakenteen muutokseen liittyvät	-0,8	-	-2,3	-
Henkilöstöön liittyvät	-0,9	-1,2	-6,1	-1,6
Vakuutuskorvaus tapaturmaan liittyen	-	-0,2	-	-0,2
Arvonalentuminen	-1,3	-	-3,4	-
Yhteensä	-3,1	-1,4	-11,8	-1,8
SBU East	10-12/2018	10-12/2017	1-12/2018	1-12/2017
Milj. euroa				
Divestoinnit, konsernirakenteen muutokseen liittyvät	-0,1	-5,6	0,3	-5,6
Henkilöstöön liittyvät	-0,1	-0,1	-0,8	-0,2
Vakuutuskorvaus tapaturmaan liittyen	-	-	-	-
Arvonalentuminen	-	-1,2	-	-1,2
Yhteensä	-0,1	-6,9	-0,5	-7,0
Tikkurila yhteinen	10-12/2018	10-12/2017	1-12/2018	1-12/2017
Milj. euroa				
Divestoinnit, konsernirakenteen muutokseen liittyvät	-	-	-	-
Henkilöstöön liittyvät	0,1	0,1	-	-0,6
Vakuutuskorvaus tapaturmaan liittyen	-	-	-	-
Arvonalentuminen	-	-	-	-
Yhteensä	0,1	0,1	-	-0,6
Nettovelat			31.12.2018	31.12.2017
Milj. euroa				
Pitkäaikaiset korolliset velat			50,0	50,1
Lyhytaikaiset korolliset velat			71,0	57,0
Korolliset velat yhteensä			121,0	107,0
Rahavarat			35,5	17,0
Korolliset nettorahoitusvelat			85,5	90,1
Sidotun pääoman tuotto prosentti (ROCE), %				
Liiketulos + osuus pääomamenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista ¹⁾			26,8	19,5
Liiketoimintaan sitoutunut pääoma ²⁾			289,8	311,4
Sidotun pääoman tuotto prosentti (ROCE), %			9,3 %	6,3 %

¹⁾ 12 edellisen kuukauden ajanjaksolta

²⁾ 12 kuukaudelta, keskimäärin

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Osakekohtainen tulos (EPS), laimentamaton

Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden voitosta

Keskimääräinen osakemäärä

Osakekohtainen tulos (EPS), laimennettu

Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden voitosta

Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu keskimääräinen lukumäärä

Oma pääoma / osake

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma kauden lopussa

Osakkeiden laimentamaton lukumäärä kauden päätöspäivänä

Liiketoiminnan rahavirrat / osake

Liiketoiminnasta kertynyt rahavirta

Keskimääräinen osakemäärä

Omavaraisuusaste, %

Oma pääoma x 100

Taseen loppusumma - saadut ennakot

Nettovelkaantumisaste (gearing), %

Korolliset nettorahoitusvelat x 100

Oma pääoma

Liiketulos (EBIT)

Liiketulos on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut oikaistuna valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella, vähennetään työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat erät, jotka liiketoiminnan uudelleenjärjestelyihin, konsernirakenteen strategisiin muutoksiin, pysyvien vastaavien omaisuuserien arvonalentumisiin tai niiden myyntivoittoihin tai -tappioihin.

Oikaistu liiketulos

Liiketulos (EBIT) - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Korolliset nettorahoitusvelat

Korolliset velat - rahamarkkinasijoitukset - rahavarat

Nettokäyttöpääoma

Vaihto-omaisuus + korottomat saamiset, pois luettuna kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset, jaksotetut korkotuotot ja muut rahoituseriin liittyvät siirtosaamiset - korottomat velat, pois luettuna kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat, jaksotetut korkokulut ja muut rahoituseriin liittyvät siirtovelat

Sidotun pääoman tuottoprosentti (ROCE), % p.a.*

Liiketulos + osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista x 100

(Nettokäyttöpääoma + valmiit aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet +

valmiit aineettomat hyödykkeet + sijoitukset pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyihin yrityksiin)**

* toteutunut liiketulos ja osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista otettu huomioon kahdentoista kuukauden ajanjaksolta, joka päättyy katsauskauden lopussa

** keskimäärin kaudella

**SEGMENTTITIEDOT
VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN**

Liikevaihto segmenteittäin	1-3/2017	4-6/2017	7-9/2017	10-12/2017	1-3/2018	4-6/2018	7-9/2018	10-12/2018
Milj. euroa								
SBU West	99,0	118,0	101,6	61,3	100,5	115,1	97,7	67,9
SBU East	38,1	65,2	58,4	40,9	29,6	58,7	54,4	37,6
Eliminoinnit	-	-	0,0	0,0	-	0,0	-	-
Yhteensä	137,1	183,2	159,9	102,2	130,1	173,7	152,2	105,5
Liikevoitto / - tappio segmenteittäin	1-3/2017	4-6/2017	7-9/2017	10-12/2017	1-3/2018	4-6/2018	7-9/2018	10-12/2018
Milj. euroa								
SBU West	7,1	15,5	13,4	-19,8	3,4	16,1	9,6	-6,3
SBU East	-1,0	6,4	8,7	-5,9	-2,4	6,7	5,2	-0,1
Tikkurila yhteinen	-0,8	-2,0	-1,4	-0,8	-1,0	-1,6	-0,8	-2,2
Eliminoinnit	-	-	0,0	0,0	-	-	-	-
Yhteensä	5,2	20,0	20,6	-26,5	0,0	21,2	14,0	-8,6
Vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikuttavat erät segmenteittäin	1-3/2017	4-6/2017	7-9/2017	10-12/2017	1-3/2018	4-6/2018	7-9/2018	10-12/2018
Milj. euroa								
SBU West	-	-	-0,5	-1,4	-3,9	-0,2	-4,6	-3,1
SBU East	-	-	-0,1	-6,9	0,3	-0,2	-0,5	-0,1
Tikkurila yhteinen	-	-	-0,7	0,1	-	-	-0,1	0,1
Eliminoinnit	-	-	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-1,3	-8,2	-3,6	-0,4	-5,2	-3,1
Oikaistu liikevoitto / - tappio segmenteittäin	1-3/2017	4-6/2017	7-9/2017	10-12/2017	1-3/2018	4-6/2018	7-9/2018	10-12/2018
Milj. euroa								
SBU West	7,1	15,5	13,8	-18,4	7,3	16,2	14,2	-3,2
SBU East	-1,0	6,4	8,7	1,1	-2,7	6,8	5,7	0,0
Tikkurila yhteinen	-0,8	-2,0	-0,7	-1,0	-1,0	-1,6	-0,8	-2,3
Eliminoinnit	-	-	0,0	0,0	-	-	-	-
Yhteensä	5,2	20,0	21,9	-18,3	3,6	21,5	19,2	-5,5
Segmenteille kohdistamattomat erät:								
Nettorahoituskulut	2,1	-3,7	-0,6	-0,7	-1,3	-1,8	-1,3	-1,3
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0
Voitto / tappio ennen veroja	7,3	16,4	20,1	-27,2	-1,3	19,5	12,8	-9,9
Varat segmenteittäin	31.3.2017	30.6.2017	30.9.2017	31.12.2017	31.3.2018	30.6.2018	30.9.2018	31.12.2018
Milj. euroa								
SBU West	346,7	359,9	355,5	321,4	342,6	355,7	329,1	298,3
SBU East	112,1	112,6	96,6	81,8	74,9	98,5	84,0	67,6
Segmenteille kohdistamattomat erät	76,7	129,3	69,8	54,8	79,2	107,4	53,4	50,0
Eliminoinnit	-49,3	-59,0	-48,8	-30,2	-25,0	-24,8	-15,1	-15,9
Varat yhteensä	486,1	542,8	473,1	427,7	471,7	536,7	451,4	400,0